

HUPPELDE PUP

AFDELINGSORGaan NGV AFD. GRONINGEN EN NRD. DRENTHE

6E JAARGANG - NEGENTIENNEGENNENEGENTIG

JAAR

JUBILEUM

[Faint, illegible handwritten text in the background, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

HuppelDePup

wordt uitgegeven door de NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging) afdeling Groningen en Noord-Drenthe en verschijnt doorgaans 3 keer per jaar.

Abonnementen

HuppelDePup wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV afdeling Groningen en Noord-Drenthe. Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren middels een bijkomend of gezins-lidmaatschap (à f 12,00 per afdeling/lidmaatschap) van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe. Dit kunt u aanvragen bij de landelijke leden-administratie: NGV Postbus 976 1000 AZ Amsterdam. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de afdelings-secretaris.

Andere belangstellenden kunnen een abonnement nemen op HuppelDePup door overmaking van f 15,00 op girorekening 5563062 ten name van: N.G.V. afdeling Groningen en Noord-Drenthe te Groningen ovv: Abonnement HuppelDePup. Opzeggen van losse abonnementen: schriftelijk vóór 1 november van het lopende jaar.

Oude nummers en jaargangen

Losse nummers, voorzover voorradig, kosten f 6,00. De jaargangen 1994 tm 1997 (allen met index) en 1998 kosten f 15,00 per jaargang, 3 jaargangen f 37,50, 5 jaargangen f 50,00. Deze kunnen verkregen worden door het verschuldigde bedrag over te maken op de hierboven genoemde girorekening o.v.v. de gewenste nummers / jaargangen. Tevens worden ze (met korting) aangeboden tijdens de afdelingsbijeenkomsten.

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen kunnen auteurs-exemplaren verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Redactie HuppelDePup

- J.W.H. van Campen te Roden (Drenthe)
- H.J. E. Hartog te Groningen
- C.M.W. Hessels te Noordhorn
- M.J. IJzerman te Groningen
- J.B. Kranenburg te Groningen
- E.F. van der Laan te Leens
- A. Veldhuis te Veenwouden (Friesland)

Algemeen redactie-adres

H.J.E. Hartog, Snelliusstraat 28,
9727 JN Groningen

Kopij voor HuppelDePup

Kopij voor het volgende nummer **uiterlijk eind februari 1999** toesturen aan het hiervoren genoemde algemeen redactie-adres.

Enige spelregels:

- Het spreekt vanzelf dat kopij grotendeels betrekking dient te hebben op Groningen en/of Noord-Drenthe.
- Bij voorkeur insturen op floppy (met een afdruk) of duidelijk geschreven/getypt.
- Hoewel we uiteraard blij zijn met elke inzending, worden meerdere bijdragen van één inzender verspreid over diverse nummers van HuppelDePup.
- Te lange artikelen kunnen door de redactie worden bewerkt / ingekort in overleg met de auteur.

Verantwoordelijkheden

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de stukken die zijn voorzien van een naam. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren, te redigeren, in te korten en enigszins aan te passen evt. in samen-spraak met de schrijver van het artikel. Eerder en elders gepubliceerde artikelen worden niet geplaatst. Artikelen worden opgenomen in volgorde van ontvangst en/of belangrijkheid, een en ander ter beoordeling van de redactie.

Advertenties

Indien u een advertentie wilt laten opnemen in de volgende HuppelDepup, wordt u uitgenodigd te informeren naar de zeer interessante advertentie-tarieven. De afdelings-secretaris, C.M.W. Hessels tel.: 0594-502205, zal u graag alle benodigde informatie verstrekken. Leden met niet-commerciële advertenties (bv.: te koop aangeboden) krijgen korting.

Contactdienst (CALs)

Dhr. S.J. Smid, Dorpsstraat 9, 9462 PJ te Gasselte.

Afdelings-bibliotheek

Lopende Diep ZZ 8 te Groningen, tussen de Oude Kijk in 't Jatstraat en de Oude Boteringestraat. Tel. 050 - 313 00 52. Open op werkdagen, tijdens kantooruren. Graag van te voren even een telefoontje.

Bij de kaft

Ter gelegenheid van het eerste lustrum van HuppelDePup extra feestelijk: gekleurd.

Voorwoord door de voorzitter

Door A. Daae

Ik wens u een gelukkig nieuwjaar, ons onderwerp wordt "overleden door een ramp". Dat waren de thema's die de redactie mij aanreikte voor de traditionele nieuwjaarsgroet in *HuppelDePup*.

Of de keuze van het laatste thema ingegeven is door het toch wat apocalyptische karakter van het snel naderende jaar 2000, weet ik niet. In ieder geval zijn de overledenen betrokken geweest bij vroegere rampen en verschaffen ons nu nieuwe aanvoer voor ons genealogisch onderzoek.

Als tussenstation op weg naar 2000 hebben wij nu eerst het komende jaar 1999!; wat minder apocalyptisch doch met veel symboliek: drie maal negen, 999. Voor de Joodse gemeenschap is drie maal negen een waardevol symbool. Voor *HuppelDePup* is het feest: **het eerste lustrum**.

Van hieruit wil ik de redactie van harte feliciteren en waardering uitspreken voor hun inzet in de afgelopen jaren. Immers, wij hebben een algemeen gewaardeerd afdelingsblad, waar niet alleen de mededelingen van gelezen worden.

Met het genealogisch voorstellen trachten wij de nieuwkomers zo snel mogelijk op te nemen in onze afdeling. Verder zijn er weer diverse aankondigingen en onderwerpen die *HuppelDePup* zo leesbaar maken, ook in het komende jaar. Een ieder krijgt de kans om te publiceren over zijn eerste schreden op het vaak zo glibberige pad der genealogie. Met Bestuur en Beleid betrekken wij u bij het landelijk wel en wee van onze gehele vereniging, hopelijk minder kritisch in de toekomst wegens een veranderende cultuur.

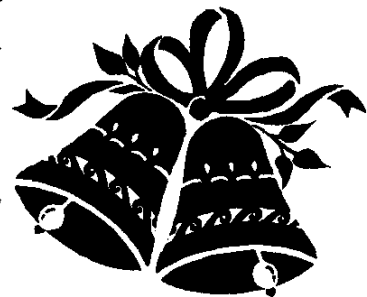
Voor nieuwe leden heeft de redactie zich ingespannen een speciaal boekje samen te stellen om zoveel mogelijk informatie te verschaffen en om de nieuwe leden zo snel mogelijk te integreren in de afdeling.

Verder verzorgt onze lezingen-commissie voor het nieuwe jaar wederom een keur aan lezingen en samenkomsten en ... wellicht een excursie, mits er op voldoende opkomst gerekend kan worden. Voor elk wat wils: ook voor de categorie thuisblijvers een aansporing om eens van hun aanwezigheid te doen blijken.

Terwijl ik dit zit te schrijven stijgt het water in Groningen en Drenthe, doch de verwachtingen zijn gunstig: geen ramp gelukkig. Ik hoop dat het hierbij blijft voor het komende jaar.

Dit is het laatste jaar dat ik als voorzitter van de afdeling Groningen & Noord-Drenthe een voorwoord schrijf in *HuppelDePup* ter gelegenheid van het nieuwe jaar. In de AfdelingsLedenVergadering hoop ik u mijn opvolger te kunnen voorstellen; ik neem dan afscheid als zodanig.

Nu echter stel ik het op prijs u met de uwen een **zeer goed 1999** toe te wensen zonder welke ramp dan ook.

In memoriam Willem (Wim) van Groenenbergh

door Frans Renssen

Op 24 augustus jl. hebben we in Groningen afscheid genomen van Wim van Groenenbergh. Hoewel veel van de huidige NGV-leden de naam van Wim niet veel meer zal zeggen, zullen de ouderen hem uit zijn bestuursfuncties nog goed kunnen herinneren.

Met lidnummer 554 behoorde hij tot het vroegste ledenbestand van de NGV. Hij nam de functie van penningmeester op zich bij de oprichting in juni 1951 van de afdeling Groningen en daarnaast was hij de spil bij het totstandbrengen van de eerste genealogische contacten over de grens in Ost Friesland. Dit was, zo kort na de Tweede Wereldoorlog, een nogal wat omstreden activiteit. Door de vele familieverbanden vooral op agrarisch gebied waren deze rechtstreekse contacten via de Ostfriesische Landschaft van groot belang en zodoende werden door Wim, Tijmon Balk en ondergetekende heel wat dagreisjes naar Aurich ondernomen, waaruit hechte contacten ontstonden.

Van Groenenbergh heeft ook een groot aandeel gehad in de totstandkoming van de eerste NGV-cursus Genealogie, een vroeg educatief initiatief van Jan van der Ham.

Hij voerde in het begin de redactie van het mededelingenblad van de afdeling, dat later de naam *Gruoninga* kreeg.

In mei 1953 werd Wim tot lid van het Hoofdbestuur benoemd, een functie die hij tot 1965 heeft uitgeoefend. Toen, zoals ook in latere jaren bij anderen het geval was, trad na enige jaren het verschil van inzicht naar voren omtrent de functie in het Hoofdbestuur, nl. of een vertegenwoordiger uit de regio te zijn, of een zelfstandige raadgever in het algemeen belang. Hij had het er moeilijk mee beide taken goed te behartigen.

Na die tijd heeft hij zich geheel beperkt tot archiefonderzoek, waarbij hij zeer veel genealogen aan zich heeft verplicht door de ontbrekende Groningse gegevens aan te vullen. Hoewel hij over veel gegevens beschikte, heeft hij zelf echter weinig gepubliceerd. Hij stelde zijn kennis en vrije tijd graag voor anderen beschikbaar.

Eerst op latere leeftijd is Wim getrouwd en hij heeft het genoegen gehad met zijn Titia nog een stamhouder te krijgen.

Bij het 40-jarig bestaan van de afdeling was hij nog present, daarna verloren we hem uit het zicht.

Wim van Groenenbergh rust in vrede.

E.A. (Eggo) Agterhof, lidnummer 125743.

Hij is 55 jaar en woonachtig in Sellingeren. Is sinds eind 1997 bezig met genealogie. Hij verricht onderzoek naar eigen familie en houdt zich daarbij ook bezig met de streekhistorie. Familienamen die in zijn voorouderonderzoek voorkomen zijn: Agterhof, Eden, Boer, Roman, Adam. Voorouders van Arnoldus Jansen, geb. Finsterwolde en Geertje Boer, geb. Scheemda. Deze families komen uit het Oldambt en Ost-Friesland. Behalve lid van de NGV is hij nog lid van de Vereniging voor Genealogie en Historie "Westerwolde".

Overige hobby's: muziek, filatelie, computers.

Dr. J. (Jurjen) Gazendam, lidnummer 126213.

Hij is 50 jaar en woont te Hoogezand. Van beroep klinisch chemicus en werkzaam in het Martini Ziekenhuis. Is sinds 1965 bezig met genealogie. Hij verricht onderzoek naar de eigen familie, waarin de namen Gazendam, Gaasendam en (Ten) Geuzendam voorkomen. Deze families zijn afkomstig uit de provincie Groningen, Overijssel - Twente, met name Goor en omstreken.

Zie tevens de rubriek "Vragen en antwoorden" in de volgende HuppelDePup.

J.C.A. (Hans) Lips, lidnummer 126275.

Hij is 51 jaar en woonachtig in Delfzijl. Is werkzaam als wachtchef in een chemisch bedrijf. Sedert 1993 bezig met genealogie. Hij doet onderzoek naar zijn familie en die van zijn schoonouders. Familienamen, die in zijn voorouderonderzoek voorkomen zijn: Lips, van de Lindeloof (beide West-Brabant), Lamain, Bijholt en Kappen (allen uit Oost-Groningen, m.n. de Veenkoloniën). Zijn onderzoek naar de families Lamain en van de Lindeloof is voor 90 % gereed. Hij verwerkt zijn gegevens met het computerprogramma Brother's Keeper for Windows.

Overige hobby's: vakantie, lezen, knutselen, geschiedenis.

M. (Marchien) Grave, lidnummer 126299.

Zij is 58 jaar en woont in Bussum. Is sinds het voorjaar van 1998 bezig met genealogie. Er wordt onderzoek verricht naar de familienamen Grave en Sprenger. Deze namen komen voor in Veendam en Bellingwolde.

J.A. (Hans) Westerhof, lidnummer 126225.

Hij is 55 jaar en woont te Haaften. Van beroep is hij chef-monteur. Sedert 1991 is hij bezig met genealogie. Hij doet onderzoek naar de eigen familie en betreft de streekhistorie daarbij.

Familienamen, die in zijn onderzoek voorkomen zijn: vaderszijde: Brand (s, ts), Westerhof. Deze namen zijn te vinden in Gasselte en omgeving (Dr.) en Sauwerd en omgeving (Gn); moederszijde: Arends; deze naam komt voor in

Oude Schans, Bellingwolde, Duitsland - Wijmeer en Emden.

De naam Brands vindt zijn oorsprong in Gasselte (circa 1604), waarna deze verandert in Westerhof te Sauwerd (omstreeks 1785). De naam Arends stamt uit Duitsland en hij heeft het Nederlandse deel in Groningen uitgezocht. Zie tevens de rubriek "Vragen en antwoorden" in de volgende HuppelDePup.

Genealogische gegevens verwerkt hij met het computerprogramma Haza-Data.

Overige hobby's: zeilen, tennissen.

H. (Hans) de Vries, lidnummer 126316.

Hij is 41 jaar en woonachtig in Rotterdam. Is werkzaam als verpleegkundige. Doet sinds 1995 genealogisch onderzoek, maar niet frequent gezien de afstand Rotterdam - Groningen.

Hij verricht onderzoek naar de eigen familie. Hierin komen de familienamen de Vries, Tonnis, Gorter en Freerks voor. Deze namen zijn voor 99 % afkomstig uit Noordoost Groningen. De naamgever komt uit Oost-Friesland.

Zie tevens de rubriek "Vragen en antwoorden" in de volgende HuppelDePup.

Overige hobby's: Barbershop zingen.

Agenda

- 16-1 Genealogischen Austauschnachmittag in Meppen (D), Ludmillenstr. 8: Arbeitskreis Familienforschung Landkreise Emsland und Grafschaft Bentheim, aanvang 14.00 uur
- 16-1 NGV-afd. Friesland. Zalen restaurant "Onder de Luifel", Stationsweg 6 Leeuwarden, aanvang: 13.30 uur. Dhr. Nouta spreekt over 'Wonen langs de zeeuwingebieden'
- 23-1 Contactmiddag NGV afdeling Drenthe, zaal "De Linde", Stationslaan 2 Beilen, aanvang 13.30 uur
- 4-2 ODO. Het Verenigingscentrum in Naarden is deze Donderdag geopend van 11.00 tot 17.00 uur en van 19.30 tot 22.00 uur.
- 27-2 NGV-afd. Friesland. AfdelingsLedenVergadering + 10 min. praattjes. Adres en tijd zie hierboven.
- 27-3 NGV Friesland samen met het Genealogysk Wurkferbân in de Fryske Akademy. Lezing door dhr. J.A. Mol. Onderwerp nog niet bekend.
- 27-3 Bijeenkomst NGV afd. Drenthe, thema "Stamboomonderzoek via het archief van de Mormonen" in Café "De Aanleg" te Deurze (aan de weg van Assen naar Deurze), aanvang 14.00 u.
- 15-4 ODO. Het Verenigingscentrum in Naarden is deze Donderdag geopend van 11.00 tot 17.00 uur en van 19.30 tot 22.00 uur.
- 17-4 NGV-afd. Friesland. Drs J.A. Paasman spreekt over 'Militairen in het leger en marine van Napoleon. Adres en tijd zie hierboven.

Afdelingsprogramma Eerste helft 1999

Door Joop van Campen

Zaterdag 16 januari 1999.

Plaats : *Congrescentrum Het Tehuis, Lutkenieuwstraat 13 te Groningen* (bij A-Kerkhof NZ, parkeerplaats Westerhaven; let op het hieronder vermelde parkeerprobleem).

Aanvang : 13.30 uur (zaal open 13.00 uur).

Thema : *Jaarlijkse contactmiddag.*

Op deze eerste bijeenkomst in 1999 staan de onderlinge contacten centraal. Deze middag is dan ook de gelegenheid bij uitstek om genealogische contacten te leggen met medegenealogen om met elkaar gegevens uit te wisselen en ervaringen door te geven. Vergeet niet daarbij uw eigen onderzoeksresultaten mee te nemen.

U kunt tevens de gegevens van de contact- en knipseldienst raadplegen. Ook zullen een aantal boeken en tijdschriften uit onze bibliotheek ter inzage liggen.

De heer A. Beuse zal deze middag een korte lezing verzorgen met als thema: *Gewestelijke Besturen.*

Hij zal spreken over het Provinciaal Bestuur van 1798 tot en met 1814. Deze overgangperiode na de Republiek der Verenigde Nederlanden en de Franse overheersing is het begin van het moderne overheidsbestuur. Dit tijdvak wordt gekenmerkt door een veel grotere bemoeienis van de overheid op allerlei terreinen. Er treden veel en vaak ingrijpende veranderingen op. Spreker zal trachten in deze bestuurlijke 'chaos' orde te scheppen en de voor genealogen interessante bronnen onder de aandacht te brengen.

!!! LAATSTE NIEUWS !!!

EXTRA AFDELINGSBIJEENKOMST over 'De Toekomst van de NGV'

8 februari 1999 20.00 uur in De Bonte Koe, Spilsluizen NZ 9 te Groningen

Voor nadere informatie: zie los bijgevoegd blaadje

Dinsdag 16 februari 1999.

Plaats : *De Bonte Koe, Spilsluizen NZ 9 te Groningen* (let op het hieronder vermelde parkeerprobleem).

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur).

Thema : *Afdelings-Leden-Vergadering.*

Agenda:

1. Opening
2. Notulen van de Afdelings-Leden-Vergadering van 23 februari 1998
3. Jaarverslag van de secretaris
4. Financieel verslag van de penningmeester
5. Verslag van de kascommissie
6. Benoeming nieuwe kascommissie
7. Verslag van de afdelingsafgevaardigde(n) / Contactdienst / CALS / DIP / Knipseldienst en eventueel andere werkgroepen

8. Bestuursverkiezing: Onze voorzitter dhr. A. Daae en onze vice-voorzitter dhr. J. van Campen staan voor 1999 op het rooster voor aftreden. Dhr. Van Campen stelt zich herkiesbaar, dhr. Daae echter niet.

9. Mededelingen en rondvraag

10. Sluiting

Ten aanzien van agendapunt 8. geldt dat het bestuur tracht een kandidaat te vinden. Vanuit de afdelingsleden kunnen er ook kandidaten worden voorgesteld. Deze kandidaatstelling(en) dien(t)en uiterlijk één week voor de betreffende vergadering, schriftelijk en ondertekent door tenminste vijf leden, te geschieden bij de secretaris (statuten art. 27, lid 2 en 3).

De agenda stukken worden op de avond van de Afdelings-Leden-Vergadering ter inzage gelegd. U kunt zich echter ook op deze vergadering voorbereiden door de stukken van tevoren telefonisch of schriftelijk bij de secretaris aan te vragen. U zult geen aparte uitnodiging voor deze vergadering ontvangen.

Na afloop van de vergadering zal om ongeveer 21.15 uur een lezing worden gegeven door de heer Ph. M. Bosscher met als thema: *Een bijzonder landgoed: Twickel in verleden en heden*.

Spreker zal ingaan op de adellijke families, die het kasteel Twickel in de loop der tijden hebben bewoond. Ook zal hij uitgebreid ingaan op het voor Nederland unieke landgoed in Twente met haar uitgebreid buitenbezit. Zowel genealogische als heraldische aspecten zullen worden besproken.

Ivm de bouw van ondergrondse parkeergarages is de parkeerplaats op de Ossenmarkt in 1998 (de opening zou half december 1998 moeten zijn) gesloten en die op de Westerhaven voorlopig moeilijk bereikbaar. Als u met de auto komt moet u wat meer tijd nemen om een geschikte parkeerplaats te vinden.

Donderdag 18 maart 1999.

Plaats : Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen (in het verlengde van het station, een zijstraat van de Emmasingel tussen het Emma viaduct en het Hoornse Diep; 5 minuten lopen vanaf bus- en NS-station).

Aanvang : 20.00 uur (hal open 19.30 uur).

Thema : *Het kerkelijk leven in Stad en Ommelanden tussen de Spaanse en Franse tijd.*

Spreker : Dhr. J.F. Oldenhuis

In deze lezing zal de spreker uitgebreid het kerkelijk leven de revue laten passeren. Tevens zal hij de bronnen uit de archieven van de kerk, classis en synode uitvoerig bespreken.

Woensdag 14 april 1999.

Plaats : Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen. (zie verder hierboven)

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur).

Thema : *Onroerend goed.*

Spreekster : Mw. J. van Keulen

Zij zal de geschiedenis van huizen en boerderijen in stad en provincie behandelen. Daarbij komen vele relevante bronnen uit de Groninger Archieven en uit gemeentehuizen aan de orde.

Maandag 17 mei 1999.

Plaats : *De Bonte Koe, Spilsluizen NZ 9 te Groningen* (let op het eerder vermelde parkeerprobleem).

Aanvang : 20.00 uur (zaal open 19.30 uur)

Thema : *De geschiedenis van de Nederlandse Spoorwegen in genealogisch perspectief.*

Spreker : Dhr. A.J.H. van Marion

Spreker is conservator van het Nederlands Spoorwegmuseum te Utrecht. Hij zal ingaan op de historie van de spoorwegen in Nederland. In 1938 fuseerden De Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij (HSM) en de Maatschappij tot Exploitatie van de Staatsspoorwegen. Na W.O. II droeg de inmiddels Nederlandsche Spoorwegen de personeelsboeken over aan het Nederlands Spoorwegmuseum. Hij zal toelichten welke bronnen bewaard zijn gebleven en interessant zijn voor genealogisch onderzoek. Ook zal hij aangeven hoe gegevens uit dit archief kunnen worden verkregen.

Ver van huis

Met bijdragen van mw. Begeman

Ten gevolge van de elders in dit nummer genoemde overstroming van 1717 moesten veel mensen hun woonplaatsen ontvluchten. Hierdoor zijn veel kinderen gedoopt in een "vreemde" plaats. Mw. Begeman verzamelde ze voor u.

Appingedam

23 jan. 1718 Trijnje, dogter van Harm Jans en Sophia Maurits egtelieden, anders woonagtig tot Helling, alwaar hij smidt is, maar wegens de watervloed herwaarts gevlugt bij des vrouwen moeder

30 maart 1718 heeft de Eerwaarde welgeleerde godsalige D: Hiltjo Scheltema Pastor tot Oterdom (wegens de watervloed herwaarts gevlugt) sijn dogtertien, bij sijn E. huisvrouw Grietien Costerus in egte verwekt gedoopt, en Grietjen genaamt

maaij 1718

den 4 Jan. soon van Cornelis Jansz, te vooren woonagtig tot Eekwert, maar in de watervloed herwaarts gekoomen en Imeke Alberts, Egtelieden

Beerta

2 jan. 1718 Herman Jans en Swaantje Jans Jans kind genaemt Mette. NB dese laasten wonen in den Aekamp en behooren onder Finsterwold waarse van wegen het water hun kind niet konden brengen.

Den Ham en Fransum

27 febr. gedoopt het soontien van Thie Peters en Adriaantien Jans echts luiden van Maarslagh sijnde ter oorszaak van de hoge watervloet herwaarts gevlugt, en genaamt Peter

Loppersum

23 maart 1718 Is gedoopt het dochtertie van Ette Nitters de welke van Thes-

ingh daar sij woonden, wegens de watervloed alhijr komen vluchten ten huise van sijn broer Uolinck en genaamt Anie

Nieuw Scheemda

(Dtb 75/blz. 164, 3 kinderen van Noordbroek, jan/feb. 1718)

Oosternieland

Den 1 jan: op Nieujaarsdag 1718 is alhijr gedoopt de soon van Hindrick Claessen en Anje Aljes Egtelieden te Garsthuisen zijnde dese vrouw in de kraam bevallen in haer vadershuis Alje Jans, smid en oudeling alhijr en met het schip in dese watervloed alhijr gebragt welke is genaamd Alje

Den 16 jan: 1718 is alhijr gedoopt de soon van Pieter Lujes en Grietien Arents, zijnde verlost in de watervloed op het hoeij en is genaamd Jacob Pieters

Oterdum (nr. 212)

Den 30 maart [1718] is wegens de hoge watervloet in Appingedam gedoopt een Dogter van mij pastor H. Scheltema en mijn vrouw Grietie Pieters Costers, genaamt Grietie

Sappemeer (nr. 235)

16 jan. 1718 Tjarktien, Dogter van Tjark Sjabbens en Diewer Alberts; zijnde de vader verdrongen, en de moeder wegens de watersnood gevlugt, alhier verlost, van Slogteren

Usquert (nr. 294)

23 jan. 1718 het zoontje van Claas Tonnis en Trijnje, gedoopt en genaamt Wildrick

NB dit kint is geboren 's wonsdag voor de watervloed en dreef in dezelve met sijn ouders een goet stuk weegs op een gedeelte van 't huis, ook ontgiet het naderhand de moeder die het nog bij de deken weer uit het water greep

Wagenborgen (nr. 313)

Den 2 januarij 1718 Waalke Cornellijs van Nieuwolda geboortig en Aaltjen Steffens egtel. een kind laten dopen (wegen de Hoge Vloed) genaamt Steffen

Warffum

1718 Edze, soon van Steven Broijels en Anje Kernellis in februar. op de Brede wegens 't hoge water gedoopt

Westerlee en Heiligerlee (nr. 333, pag. 46)

januari 1718 Den 30. d: oock Geert Freriks en Aeltien Jans ehel. van 't Juggem onder Mitthuisen door de watervloet verdreeven en hier bij haer vrienden geinquantiert haer soon gedoopt Frerik genaemt en sal dit aen de pastoor van Mithuisen om daer te boecken worden bekend gemaect.

Winschoten

den 2 januar 1718 Hiddo Louwers en Engel Jans Ehel: hebben haar kindt laten dopen met naam Teubigjen

NB Dit kindt gehorig onder Wester-lee is alhier uit oorsaak van t Hoge Water waardoor de godsdienst te Wester-lee niet kan waargenomen worden te Winschoten gedoopt.

Winsum

30 januarij 1718 nog gedoopt een Dogter van Jacob Obbes mulder tot Leens en genaemt Menje

Van de bestuurstafel B + B (Bestuur en Beleid)

door Thijs IJzerman, afdelingsafgevaardigde

Naar aanleiding van mijn stukje in het vorige nummer van HuppelDePup kreeg ik een reactie van dhr. R.F. Vulsma in Amsterdam. Dit bleef niet bij één brief, maar er ontspon zich een kleine correspondentie. Dhr. Vulsma en ik werden het niet eens, maar er ontstond wel begrip voor elkaars standpunt. Eén van zijn onderwerpen was het terugtreden van zijn echtgenote als directeur van het Verenigingscentrum. Uit mijn bijdrage zou de indruk kunnen ontstaan dat er een verband was tussen haar afscheid en de affaire rond de Cd-rom met 50 jaargangen Gens Nostra. Voor zover die indruk is ontstaan, wil ik dat hierbij graag rechtzetten. Mw. Vulsma had al langere tijd geleden te kennen gegeven haar functie neer te willen leggen, nog voordat de Cd-rom affaire de kop op stak. Ieder oorzakelijk verband is dus geheel uit de lucht gegrepen. Overigens is de commissie van goede diensten nog steeds bezig met deze zaak. Hoewel ik kan begrijpen dat de commissie dit zorgvuldig wil doen, hoop ik toch dat zij op niet al te lange termijn, liefst voor 1 januari a.s., verslag uit kan brengen en dat het hoofdbestuur (HB) dit verslag ook ter kennis brengt van de Algemene Vergadering (AV), die per slot van rekening ook heeft aangedrongen op de instelling van de commissie.

Op zaterdag 31 oktober jl. was er het zgn. 'najaarsoverleg'. Oorspronkelijk was dat opgezet als een overleg tussen HB en afdelingsvoorzitters, al dan niet met de Hoofden van Dienst. Vorig jaar heb ik dat overleg ook bijgewoond omdat onze afdelingsvoorzitter de heer Daae tevens voorzitter is van de afd. Heraldiek en hij niet met twee petten op aanwezig wilde zijn. De toenmalige vicevoorzitter de heer De Lange was HB-lid zodat de afgevaardigde een logische vervanging was. Ook dit jaar was de uitnodiging aan de voorzitters gericht en ook dit jaar wilde de heer Daae alleen namens Heraldiek gaan. Onze nieuwe vicevoorzitter dhr. Van Campen was verhinderd, zodat het bestuur besloot mij aan te wijzen als 2e vicevoorzitter om zo de afdeling te kunnen vertegenwoordigen. Onder grote druk van het HB is op het laatste moment hiervan afgezien. Naar ik begrepen heb, was het HB bang dat de overige aanwezigen (groot) bezwaar zou hebben tegen mijn aanwezigheid. Ik vind dit een (te) vergaande bemoeienis van het HB met interne aangelegenheden van de afdeling. Wij trachten de verschillende functies te scheiden maar het HB schijnt dat niet te kunnen of willen begrijpen. Overigens vertoont het HB in deze nogal slappe knieën als zij uit vrees voor bezwaren van anderen al overstag gaat.

Naar ik heb begrepen is er o.a. gesproken over het rapport "Van Raamwerk tot Duurzaam Beleid" van de Adviescommissie 1997/1998. Hieraan is op 28 november a.s. nog een speciale bijeenkomst gewijd. Op dit "gecombineerd overleg" is duidelijk geworden dat op de AV van 24 april 1999 er definitieve besluitvorming plaats moet vinden over "De Toekomst van de NGV". Het bestuur heeft besloten om hierover op 8 februari a.s. een aparte vergadering te wijden. Zie daarover het apart bijgevoegde blaadje in dit nummer van HuppelDePup.

Inmiddels is bekend geworden dat er volgend jaar een vacature in het HB ontstaat van bestuurslid. Verder heeft de 1^e penningmeester, de heer Gerbers, dringend boekhoudkundige ondersteuning nodig zodat hij meer tijd heeft voor financieel-beleidsmatige aspecten. Als lid van de (landelijke) kascommissie kan ik mij een goed beeld vormen van het werk wat dhr. Gerbers verricht en dat is bepaald geen sinecure. Zijn vraag om ondersteuning is dan ook zeer gerechtvaardigd.

Overigens zitten wij in ons afdelingsbestuur ook nog met een vacature. Wij hebben iemand benaderd maar die heeft er helaas voor moeten bedanken. Mocht u belangstelling hebben of een geschikt persoon weten (het hoeft geen NGV-lid te zijn, als betrokkene maar wel lid wil worden) neemt u contact op met de heer Daae.

Over een nieuwe plek voor het VerenigingsCentrum valt weinig te melden. Men is nog steeds zoekende.

In mijn vorige bijdrage schreef ik over de stichting die opgericht zou worden ten behoeve van de toekomstige huisvesting. Deze is inmiddels opgericht en is zeer nauw aan de NGV verbonden. Naar blijkt is er nog een tweede stichting opgericht ter ondersteuning van de NGV. Deze stichting zou vooral geld moeten inzamelen voor de (toekomstige) huisvesting van de NGV. Mij is nog niet duidelijk geworden waarom de NGV dat zelf niet kan doen, maar ik hoop u daar in februari meer over te kunnen vertellen.

Tot slot wens ik u alvast plezierige feestdagen en een genealogisch succesvol 1999!

Manifestatie 'Genealogie en Computers' 12-9-98

Door Antonia Veldhuis

We kunnen terugzien op een zeer succesvolle opening van ons seizoen. Zaterdagmiddag 12 september openden we met een manifestatie met als thema 'Genealogie en computers'. Hiervoor waren diverse vertegenwoordigers van computerprogramma's, het verwijsprogramma, de Mormonen en Historische Verenigingen (waarvan helaas maar zeer weinig personen aanwezig waren) uitgenodigd. Al ver voor openingstijd kwamen de mensen van heinde en verre, ondanks 'concurrentie' van o.a. Open Monumentendag. Behalve de ongeveer 35 standhouders, bestuursleden en archiefmedewerkers waren er meer dan (de tellers hebben het niet helemaal bij kunnen houden) 140 mensen.

Behalve een nuttige en leerzame, was het ook een heel gezellige dag.

Het is een aanrader voor de mensen die er niet waren volgende keer wel even te komen kijken.

Onbekende bron: RAMPEN

Door Antonia Veldhuis en Henk Hartog

Van veel mensen die voor 1811 zijn overleden zult u de overlijdensdatum nooit vinden. Waar u ze voor de provincie Groningen mogelijk kunt traceren gaven we aan in de onbekende bron in HDP 1998 nummer 1.

Een bron die wij toen niet noemden waren sterfgevallen ten gevolge van rampen. Gezien het enorme aantal levens dat overstromingen en ziekte epidemieën hebben geëist, is er een grote kans dat daar één of meer voorouders van u bij zitten. Of u zekerheid daarover zult krijgen en/of een exacte datum zult vinden is een andere zaak. En waar moet u zoeken? We hebben wat pieken en bronnen in de periode 1600-1811 voor u op een rij gezet.

We hebben de rampen verdeeld in pest, watervloeden en epidemieën als malaria e.d.

Aan het eind volgt een chronologische opsomming.

PEST

Een ziekte die veel mensenleven kostte was de pest, of "zwarte dood".

Als aanduiding dat er pest in een huis was moest men een bos stro bij de ingang hangen, pestlijders waren op straat te herkennen aan een witte stok. Winkels moesten gesloten blijven tot 6 maanden na het laatste sterfgeval op breuk (=boete) van 30 daler [GVA 1918]. Men kon eerst terecht bij het St. Anthony Gasthuis, maar bij Raadsbesluit van 13-7-1644 hield dit op pesthuis te zijn. Daarna kon men naar het oude Kruidhuis bij de Boteringepoort.

De pest in het jaar 1606 werd gevolgd door die van 1623, waarvan de eerste melding te lezen is in de raadsnotulen van de stad Groningen van 23 april. Op 22 juli was hij fors toegenomen en op 5 augustus was er een grote sterfte, vooral bij luiden van kleine middelen. [GVA 1918]

Die van 1623 werd gevolgd door één in 1635. Teenstra [6] noemt bij dat jaar dat er te Groningen heerst "in dit jaar eene besmettelijke ziekte, waardoor in ééne week meer dan 100 menschen stierven. Diverse ordonnanties om de stad schoon te houden van "allerhande dreck ende vuilnisse", waardoor de lucht "met eene vuile ende schandelijke stanck wordt geïnfecteert" konden niet voorkomen dat er in 1656 weer een epidemie uitbrak, gevolgd door een erg zware in 1666 (beginnend eind 1665 en doorlopend tot in 1667).

In het Regeringboekje der Provincie Groningen [2] lezen we op blz. 23 bij het jaar 1666: "De pest is in dit jaar hier zoo geweldig uitgebroken, dat er wekelijks 150 menschen aan stierven."

In het DTB van Noordbroek staat aangetekend dat er in 1666 716 mensen aan de "pestilentie" gestorven zijn en aldaar op het kerkhof begraven. Hetzelfde jaar is in Zuidbroek een even gelijk getal mensen overleden en begraven. In Huppeldepup 1994, nr. 1 (blz. 3 e.v.) staat een lijst van personen die in dat jaar in Nieuwe Beerta aan die ziekte stierven, het zijn er 167. Alleen in de huizen van de pastoor, Elso Berent en Egbert Hindriks bleef iedereen gespaard.

Kropswolde geeft een lijst van 341 personen die aan die ziekte gestorven zijn, in 1665 waren dat er 80, wat neerkomt op (ruw geschat) 20% van de bevolking van die plaats. U kunt hem in het DTB boek 246 vinden op blz. 81 e.v. Termunten had 27 pestgevallen in 1665 op een totale sterfte van 68 doden, in 1666 stierf het grootste deel van de 205 overledenen aan die ziekte. Daarna is het dodental weer op het oude gemiddelde van rond de 30. Uitschieters in die plaats waren ook de jaren 1636 en 1652 met resp. 75 en 66 doden.

De stad Groningen verloor in 1666 totaal 1773 en in 1667 een 1804 mensen aan de pest, bijna 10% van de bevolking.

In het Rechterlijk Archief van Meeden zijn in die tijd geen aktes opgemaakt, want er "gebreekt een heel jaar in pest tijt 1666 den 1 juni (tot) 1668 den 7 jan(uari)."

OVERSTROMINGEN

Grote overstromingen die veel mensenlevens namen waren er in 1625, 1651, 1675, 1682, 1686, 1715, 1717 en 1756.

Op 23 februari 1651 staat er in het Regeringsboek: "Dijken op vele plaatsen doorgebroken. Het water staat in de stad (Groningen) tot voor de poorten". Er worden hierin geen slachtoffers genoemd.

In de nacht van 12 op 13 november 1686 was er een grote springvloed, de zogenaamde St. Maartensvloed. In Hunsingo verdronken 640 mensen, in Five-lingo 424, het Westerkwartier 40, Oldambt 481, in 't Gorecht 0. Er was een verlies van 1643 paarden, 8852 koeien, 650 huizen werden weggespoeld en 729 beschadigd. Het zwaarst getroffen waren Pieterburen (70 personen), Westernieland (60), Uithuizen (72), Uithuizermeeden (313), Spijk (104), Oterdum (98 mensen, slechts 2 huizen bleven staan), Termunten (223 pers.), Nieuwolda (161 pers.). In Termunterzijl bleven slechts twee mannen in leven. Het Regeringboekje vermeldt dat er 1558 mensen, 1387 paarden, 7861 ossen en koeien, 1590 schapen en 171 zwijnen het leven verloren, 631 huizen werden weggespoeld en 616 erg beschadigd. In het boek "Historie van Groningen" [4] zijn de verliezen 1476 mensen, 1328 paarden en 6908 koeien. Hoewel de cijfers elkaar wat aantallen betreft tegenspreken, blijven de verliezen enorm.

In Woldendorp vond men (zie DTB boek), vanaf 15 november 1686 tot eind december 1686, mensen die waren "verdronken door de soute wateren, gevonden en ter eerden bestedet". Dat waren de volgende 42:

In november: de 15e: Jan Haijes, Trijne Aises, Hendrick Onnes met zijn zoon en Albert Boeckweit. De 17e Anne huisvrouw van Eltje Kuper bij Termunterzijl. De 23e de oude maagtie van Jacob Derx (en Frouwe), Retmer Jans en Roelef Harmens op Lesterhuis zijn kind genaamt Geert. De 30e Jan Eltjes, Hendrick Onnes dochter en twee kinderen van Retmer Jans.

In december: De 4e Meenje de huisvr. van Hendrick Onnes en zijn dochter van bijna 13 jaar. De 5e Onne zoon van Hendrick Onnes en Menje, Arent Tonckes, Harmen Engels ouderling van onze gemeente, Reiner in het Klooster en Menso Waldrix dochter Wobbe. De 6e één van Joest Jans en Sjauke, Eense

de dochter van Wellumt en een onbekende. De 19e Joest Jans, Redmer Jans vrouw Menste, een knecht van 12 jaar en een klein kint gevonden. De 23e Focko Bouwes zijn dochtertje Geeske (van Termunterzijl), een onbekend klein kind en een maagtjen. De 24e Frerick de knecht van Wellumt, Trijne van de Zijl, Willumt Everts dochtertje en Berent de stiefzoon van Joest Jans. De 25e Anje Reuwens de bruid van Wabbe Albers, een maagtjen gewoond met Weltmen Wiers en Aaltjen gewoond met Jan Reuwens.

Op 25 januari 1687 vond men nog Albert Gernaat zijn dochter Metje en amptman Folckers, de 29e Jan Reuwens met vrouw IJntje Claassens, de 17e februari Beerent zoon van Benne Beerents en Trijne.

In Borgsweer staat aangetekend (DTB 43 fol. 285) op 13-11-1686: 17 mensen, jongen ende ouden omgekomen; 8 hujsen ten eene maal weggespoelt en verscheijden grotelijks beschadight; 26 paarden, 172 beesten meede verdroncken.

Er spoelden ook mensen aan, waarvan de identiteit en verblijfsplaats niet bekend was, zoals: "25-12-1686 Den 25 Decem. is hijr op kerk-hofs begraven een vrouws persoon, die door het hooge water verdronken en hijr aengespoelt sijnde, daegs te vooren in ... Jans grachte gevonden wal waer sie te hujs behoorde en wiste niemant. (DTB Eenum, nr. 58 fol. 38).

In de GVA van 1930 staat een uitgebreide beschrijving van de manier waarop mensen zich konden redden en/of verdronken. Een paar (omgezet in eigentijds taalgebruik):

- Schilder Appel zat met zijn hond Tack een etmaal op een hoge tafel.
- Harmen Abels uit Commer-zijl probeerde zich met vrouw, 6 kinderen, buurvrouw en diens kinderen in een boot te redden. Hij viel buitenboord, maar overleefde als enige de ramp.
- Cornelis Geerts (genaamd Keyser) is met vrouw en kinderen van Oterdum tot Scheemsterzwaag gedreven. Hij was de enige overlevende.
- Wipke Coupers Soon van Oterdum zat meer dan vier uur op een zwengel van een put.
- Frerick Smitt uit Peterbuyren heeft zich op z'n noodstal geborgen. Zijn vrouw en acht kinderen werden door het water overvallen en zijn "elendiglijk ver-smoort".
- Hero Ockens (Herbergier te Peterbuijren) z'n vrouw en kinderen werden door het instortende huis getroffen. Hero kon eerst in een boom klimmen, doch viel, bleef aan zijn been hangen en is jammerlijk verongelukt.

En zo gaat het nog even door. De moeite van het lezen waard.

Begin maart van het jaar 1715 is er een grote watervloed met grote schade. Het Regeringboek noemt geen slachtoffers, maar wel dat er "vele schepen vergingen met man en muis" [5, blz. 134]. Cijfers hebben we echter niet gevonden.

In het DTB boek van Weiwerd (512, fol. 132v.) staat een stuk over de overstroming, waarin staat dat bijna alle beesten gestorven zijn, in het bijzonder onder Farmsum. Het besluit met "in gants Europa door dit anmerkelijk oordeel Godts bij na over al heeft gegrasseert, zo dat het de verwondering zelfs verwonderlijk was".

De volgende storm is op 25/26 december 1717. Het Regeringsboek meldt dat er "eene menigte menschen en vee verdrongen".

Volgens het "Register van geleden verlies in de provincie van Stadt en Lande aan wechgespoelde huisen, menschen (enz.) in de jongste watervloedt van midwinter 1717" gedrukt in Groningen bij Johannes van Velsen zijn er toen in de provincie Groningen 2091 menschen verdrongen, 1430 huizen weggespoeld en aan vee verdrongen: 11441 hoornbeesten, 3063 paarden, 1272 varkens en 20953 schapen. De verliezen van deze Kerstvloed vielen voornamelijk in Hunsingo.

In Termunten eist de watersnood 223 doden. In het DTB staat: "waervan dese navolgende zijn gevischt ende ter aerde besteedt, als", waarop de namen volgen.

In Leens (DTB 248 pag. 231/232) zijn twee bladzijden beschrijving van de storm met de geleden schade. Er zijn "bij de vijftigh huizen geheel nedergestort en veel meer seer beschadicht, bij de 180 menschen verdrongen, onder dese over de 60 ledematen, welke met een streek zijn angeteijkt pag. 151". Verder zijn er 380 koebeesten, meer dan 100 peerden en zeer veel schapen verdrongen en hebben ook de omliggende plaatsen veel schade geleden.

Mw. Begeman verzamelde een paar verdwaalde en elders aangespoelde mensen:

Finsterwolde (DTB 77 pag. 136): Den 25. is 's morgens tusschen 2 en 6 uir zijn door een noit gehoorde watervloed (door welke ongemene schade an huisen, dijken, landen en vee is geschied) 6 menschen verdrongen namelijk de huisvrouw van Lamert Snijder, Koks Geeske, Jurjen Warners huisvrouw en een Diaconie weduwe met twee kinder.

Den Ham en Fransum: (DTB 212 pag. 87): 23 jan. (1718) Des Heeren H. Avontmaal gehouden op de Ham, maar is het selve soo lang uitgesteld, vermits de watervloed die een maant te vooren ons dat selve vehindert hadde.

Opwierde (DTB 210 pag. 22verso): 1718 den 9 Januarius gehouden het H: en Hoogwightigh avondmaal des Heeren zijnde het selve wat later gehouden ter oorsake van de Schrickelijcke watervloed voorgevallen op middewintersnacht 1717, waardoor duisenden van menschen en Beesten zijn verdrongen.

Sappemeer (DTB 239 pag. 456verso): 6 martii (1718) is alhier verst(orven): Anje Meinderts van Scheemder Hamrik, wegens de watervloed hierheen gevlugt zijnde

idem (DTB 240 pag. 379): 6 martius 1718 Bij deze gelegentheid hebben met ons des H. Heijl: Avondmaal alhier gebruikt mevrouw Hakhuisen van Westebroek en anderen van Slogteren, welke wegens de watervloed haer verblijven en wooning in Sappemeer hebben gehad.

Ulrum (DTB 290 pag. 19): 1717 den 25 dec. was de groote watervloed op middewinters avond in welke veele menschen en beesten zijn verdrongen en veele huizen tot puinhoopen gemaect.

Westeremden (DTB 330 pag. 91verso): Dat op desen dag so veel menschen niet tot de tafel des Heren sin geweest is gekomen van wegens de seer hoge watervloed, die wij hier gehad hebben den 25 Decemb: 1717, waarin wij twee menschen hebben verloren als Jacob Clasen weddeman, en sin vrouw Aeltien ...

Woldendorp (DTB 371 pag. 142verso): 25 febr: 1718 begraven Lucas Hindricks en Fockien Menses in den hooge watervloed den 25 xber des voorg:

jaars in de morgenstond verdroncken en nu wedergevonden bij 't blauwe huis in Nieuwolda

den 28sten nog het oudste dogtertien van genoemde in dezelfde maand + nog enkele onbekenden aangespoeld; totaal 8 mensen verdroncken (idem pag. 103verso): echtpaar en 3 kinderen verdroncken (2 dochters, 1 zoon) **Woltersum** (DTB 375): 22 febr. 1718 een meijsjen van omtrent 14 jaren verdroncken in 't sout water gevonden omtrent Elle Jans 3 grasen en van 't gerigte begraven

23 febr. 1718 gevonden omtrent Jan Roelfs huijs op de Bloken

- 1 een meisjen van omtrent 14 of 15 jaren
- 2 een Jongskén omtrent van dien selve ouderdom
- 3 en een klein kind in het pack

alle drie in 't sout water verdroncken en van 't gerigte begraven

Zandeweer (DTB 378): het laatste avondmaal wegens verschrikkelijke water-vloet verschoven naar 16 jan. 1718

MALARIA EN ANDERE EPIDEMIEËN

In 1676 stierven 1773 (in het eerste halfjaar 549 en in het tweede 1224) mensen (op een bevolking van nog geen 24.000 zielen) in de stad Groningen aan een besmettelijke ziekte, in 1667 waren dat er 1804. [5]

In de nazomer van 1727 waren er volgens het Regeringsboek "een zware besmettelijke ziekte en groote sterfte, zoo hier als elders". In Groningen stierven in één week [5] 72 personen.

In de klapper van de huwelijkscontracten van Farmsum (van H.J. Jansonius) staat aangetekend: "Juli 1756 waar thans zeer zware blitskoortsen ommegaan en also thans daar vele menschen sijn aangesturven".

Na overstromingen gevolgd door zeer hete zomers kreeg de malariamug een kans. Malaria-epidemieën (de z.g. "tussenpozende koortsen") waren er onder andere van 1779 tot 1783 en 1807 tot 1809.

In de jaren 1779, 1780 en 1781 stierven er in de stad resp. 1395, ruim 1000 en 1543 mensen aan die besmettelijke ziekten (eerst rode loop en herfstkoortsen genoemd).

Tussen de genoemde rampen en ziektes door zijn er grote misoogsten (o.a. door de muizen- en rupsenplaag in 1742) geweest, diverse keren veepest (o.a. 1715 met een geraamd verlies van 47% en 1744-1749 met 50% rundersterfte in Groningen. In 1769 liep de veestapel van Groningen, Friesland en Drente van 286.637 beesten terug naar 78.292 [5, blz. 263]), paalworm (1732 waardoor dijkwerken werden aangetast) en een aantal zeer harde winters (1709, 1729 en 1740 met vorst tot april), die allen ongetwijfeld ook voor een hogere sterfte bij de mensen hebben gezorgd.

Nog even op een rij: 1606 en 1623 pest, 1625 water, 1635 pest, 1651 water, 1656 en 1666 pest, 1672 epidemie, 1675, 1682, 1686, 1715 en 1717 water, 1727, 1756, 1779-1783 en 1807-1809 epidemie.

Voor dit artikel zijn, behalve de DTB's, de volgende boeken geraadpleegd: [1] Diverse Groninger Volksalmanakken (o.a. 1918 over pestjaar 1623, 1907 over pest algemeen, 1898, 1926 en 1930 over watersnood) genoemd GVA, [2] Het Regeringsboek der Provincie Groningen, 1e stuk, door mr. H.O. Feith (1850), [3] Een handvol stuivers van Richard Paping, [4] Historie van Groningen, Stad en Lande onder red. van dr. W.J. Formsma [5] Geschiedkundige beschrijving van de stad Groningen (1600-1811) door Dr. E.J. Diest Lorgion en [6] Stads- en dorpskroniek van Groningen, Friesland en Drente door M.D. Teenstra (een lekker leesbaar boek).

Wilt u meer over dit onderwerp lezen, zie dan op de onderwerpen pest, overstroming, watersnood, watervloed enz. in boeken. Tonko Ufkes schreef een doctoraal scriptie (Gron. 1984, 123 blz. + litt.) over de Kerstvloed van 1717, oorzaken en gevolgen van een natuurramp. Van de hand van A. Bogaert is Kerstvloedt van den jare MDCCXVII.

Ook de Groninger Encyclopedie van K. ter Laan geeft op deze onderwerpen wel wat informatie. Zo wordt verwezen naar een proefschrift uit 1858 van H. Reilingh (Ziekten sinds de elfde eeuw). Snuffelen in het boekenbestand van de Groninger Archieven leverde o.a. op: Pest enz. in het Minnerbroederconvent te Groningen in 1582, pokkenepidemieën (Afd. Agrarische Geschiedenis LU Wageningen, 1997, 562 blz.) en Veepest (Spiegel Historiae, 1966, pag. 67-74).

Ook bij deze onbekende bron hebben we ons moeten beperken en/of hebben we mogelijk rampjes over de kop gezien. We hebben getracht de belangrijkste te noemen met hier en daar wat voorbeelden. Het artikel pretendeert dan ook niet compleet te zijn, maar beoogt meer om u op een idee te brengen. Aanvullingen/verbeteringen of "verstopte" lijsten met slachtoffers blijven welkom.

Roodborstje (Slochteren)

Petronella J.C. Elema

Omdat hij wist dat ik een zwak heb voor het nazoeken van ongewone familienamen, verstrekte de heer H.J.E. Hartog mij op zeker moment een vermelding van een 'Roodborstje' uit 1806. Die naam kwam inderdaad een enkele maal in de 19e-eeuwse klappers voor, en was dus in 1811 officieel aangenomen. Aanvankelijk liet ik deze mededeling voor wat hij was, maar bij het natrekken van een ander geslacht - Donselaar/Dontje - kwam ik deze Roodbors(t)jes opnieuw tegen. Bij nader inzien bleek de naam zich toch niet gehandhaafd te hebben, want de stamvader - die uit het Oostfriesse Emden afkomstig was - liet alleen dochters na: er waren dus geen kleinkinderen die zo geheten hebben. (Met één uitzondering, die ik niet heb kunnen traceren). In de vrouwelijk lijn kunnen er wel nakomelingen zijn geweest, want in elk geval vier van de vijf dochters waren gehuwd.

Hindrik Hindriks, van Emden in Oostfriesland, geb. 1746/47, arbeider, daglo-

ner, ovl. Slochteren (oud 66 jr.) 31-7-1813, ondertr. Schildwolde 14-5, tr. Slochteren 25-5-1777 Lukke Kornelis [van Timmeren], ged. Slochteren 2-10-1749, ovl. Slochteren (onder patroniem, oud 82 jr.) 28-4-1829, dr. van Cornelis Alberts en Grietje Alberts.

Uit dit huwelijk:

1. Kornelis Hindriks, ged. Slochteren 15-10-1777
2. Grietje Hindriks Roodborstje, ged. Slochteren 14-11-1779, ovl. Slochteren (oud 80 jr.) 22-1-1860, tr. Slochteren 31-1-1802 Harm Jans Dontje, ged. Nieuw Scheemda 3-7-1774, dagloner, ovl. Slochteren (oud 74 jr.) 24-4-1847, zn. van Jan Harms en Eeje Cornelius.
3. Jan Hindriks, ged. Slochteren 2-12-1781, ovl. Slochteren 24-8-1806 als Jan Hindriks, oud bijna 24 jaren, gehuwd, nalatende één kind, laatst gewoonde hebbende te Slochteren. Volgens het diaconieboek (RAG, Ned. Herv. Gem. Slochteren, toegang 929, inv.nr. 68) was dit dezelfde als Jan Root Borstie, begraven 29-8-1806, in de bekken f 1.14.7.

Huwelijk en doop van zijn kind heb ik niet in Slochteren aangetroffen. Er kwam daar in die periode o.a. een Jan Hindriks Hoving voor, en een Jan Hindriks Aalte, waarvan ik niet kan aannemen dat ze identiek zijn met de hier bedoelde.

4. Aaltien Hindriks, ged. Slochteren 22-2-1784, ovl. na 1813, tr. (zij van Slochteren) Noordbroek 13-5-1804 Koert Klasen, van Drouen in het Brandenburgsche.

Bevestiging van het feit dat de Aaltje Hindriks die te Noordbroek trouwde dezelfde is als de dochter van Hindrik Hindriks en Lukje Kornelis wordt gevonden in het feit dat zij te Noordbroek in 1808 een dochter Lukje lieten dopen. Bij gebrek aan aanwijzingen m.b.t. de respectieve familienamen vond ik binnen de B.S. niet meer terug; noch in Slochteren noch in Noordbroek trof ik Aaltje Hindriks onder de naam Roodborstje aan.

5. Swaantje Hindriks Roodborstje, ged. Slochteren 30-7-1786, ovl. Slochteren (oud 80 jr., weduwe van Hindrik Hindriks Schuurman) 5-1-1866, tr. Noordbroek mei 1809 Hindrik Jans [Schuurman, Schuurman], uit Handeburg in Osnabruck, dagloner, ovl. voor 1866.

Zij woonden - althans aanvankelijk - in Noordbroek; daar werd in huis nr. 114 op 19-10-1811 een zoon Hinderik Hinderks Schuurman geboren, aangegeven door de vader Hinderik Jans Schuurman, daglonder te Noordbroek, uit [zijn vrouw] Swaantje Hinderiks Roodborstie. Vreemd genoeg stond dit kind in de jaarklapper vermeld onder de familienaam van de moeder.

6. Willemtie Hindriks Roodborstje, ged. Slochteren 4-1-1789, ovl. Slochteren (oud 64 jr.) 31-1-1853, tr. [huwelijk niet gevonden] Geert Alberts Musch, ged. Veendam 1-11-1789, dagloner, ovl. Slochteren (oud 73 jr.) 23-4-1862, zn. van Albert Geerts Musch (militair) en Jazel Alberts Ploeger.
7. Hindrikje Hindriks Roodborstje, ged. Slochteren 2-6-1793, ovl. Slochteren (oud 56 jr.) 31-8-1849, tr. Slochteren 25-11-1815 (Johan) Hindrik Homan, geb./ged. Hille (in Pruissisch Minden), ovl. Slochteren (als Hindrik Hindriks Homan, oud 65 jr.) 8-4-1846, zn. van Hindrik Homan en Christina Homans.

Sommige boeken zijn onmisbaar bij historisch onderzoek. Daartoe rekenen we zeker de Bibliografie van Groningen, dat sedert 1983 inzicht geeft in publicaties in en over Groningen. Daarnaast is in onze boekhandel in Haren en Groningen (Zwanestraat) een uitgebreide afdeling Groningana aanwezig.

b o e k h a n d e l

Boomker & Savenije

Rijksstraatweg 205 9752 BH Haren (Holland)

Zwanestraat 41-43 9712 CK Groningen (Holland)

Oude Kijk in 't Jatstraat 19 9712 EA Groningen (Holland)

De watersnood in Leens DTB Leens 248 (fol. 151 e.v.; lidmaten)

Getranscribeerd/overgenomen door Henk Hartog

Hieronder wordt vermeld welke van de oorspronkelijk 198 lidmaten bij de watersnood zijn omgekomen.

op en omtrent de Borgh Verhildersum

- 5. Roelef Gerrits en zijn 6. Huisvrouw Grietjen Hindriks
- 7. Harm Jeltjes en zijn 8. Huisvrouw Auke Jolkes
- 10. Luitjen Everts en zijn 11. Huisvrouw Hilje Alberts
- 12. Pieter Jeltjes en zijn 13. Huisvrouw Grietjen Jans
- 14. Pieter Jeltjes
- 15. Jeike Pieters
- 17. Grietjen Wijpkjes weduwe van Derk Pieters
- 19. Anje Pieters weduwe van Remge Alberts
- 20. Claes Jans en zijn 21. Huisvrouw Trijntje Hindriks

op Houw

- 34. Martjen Roekes wedw Evert Pieters

op de Kleij

op Markelhuisen

op Grijsloot

- 42. Anje Gosens wedwe
- 43. Willem Gosens [x Martjen]

op de Valge

- 51. Jurrien Geerts en zijn huijsvrouw 52. Aafie Beeuwes
- 53. Grietje Gosens
- 54. Rijckel Gaaljes
- 55. Aagtje Garmts
- 56. Focke Renekes
- 57. Lammert Tieses en zijn huijsvrouw 58. A... Pieters
- 59. Harmen Caspers en zijn huijsvrouw 60. A... Pieters
- 61. Geertjen Popkes wedewe van Albert ...
- 62. Jan Claassen en zijn huijsvrouw 63. Ettjen Willems
- 64. Grietje Heijnes
- 65. Hindrik Assies en zijn huijsvrouw 66. ... Jargs
- 67. Itjen ... wed: van ...

op Douwen

- 70. Arius Lansens, 71. Grietje Jans zijn huijsvrouw
- in 't Loegh*

- 81. Boele Jans en zijn 82. huijsvrouw Meenje
- 98. Grietjen [vrouw van Lambert Jans]
- 115. Steven Jans [x Anje Hansen]
- 144. Gebge [vrouw van Gerrit Alberts ouderling]
- 151. Jan Claassen en zijn 152. vrouw Anje Claassen
- 156. Pieter Pieters en Reijnertje Allerts 157. zijn vrouw
- 160. Roekes Everts en 161. zijn vrouw Wilmtje
- 189. Grietje Gosens [huijsvrouw van Jurjen Claassen]
- 190. Jacob Jacobs
- 191. Albertje Alberts, wed:

RK Gedenkboeken van parochies

door Leny Aben-Nederpeld, Malvert 2416, 6538 AP Nijmegen

De volgende gedenkboeken zijn aanwezig in de Universiteits Bibliotheek afdeling Katholiek Documentatie Centrum in Nijmegen. Het KDC zou graag in het bezit willen komen van niet vermelde exemplaren. Wie kan deze bezorgen? Van Groningen en Noord-Drenthe heb ik getracht een lijst te maken. Mocht ik onvolledig zijn, dan zou ik dat graag horen.

In deze gedenkboeken is ongetwijfeld extra informatie te vinden ter aankleding van uw familiegeschiedenis, aangaande de kerken en parochies waar u en/of uw voorouders gedoopt zijn, hun eerste H. Communie deden, ter kerke gingen, getrouwd werden en/of vanuit begraven werden, of kerkelijke functies bekleed hebben.

(a = aanwezig; ggb = geen gedenkboek bekend; d = documentatiemateriaal aanwezig)

Ter Apel	H. Willibrordus	ggb, d
Appingedam	H. Nicolaas	a
Bedum	Parochie Maria ten Hemelopneming	a
Delfzijl	H. Jozef	ggb, d
Eelde (Dr.)	Parochie Maria ten Hemelopneming	ggb
Groningen	H. Franciscus van Assisi	ggb
	H. Hart van Jezus	a
	H. Johannes Apostel en Evangelist	ggb
	H. Jozef	a
	H. Martinus	a (2x)
	San Salvador	a
	Studentenkerk	ggb
	Parochie Walfried	ggb, d
Haren	H. Nicolaas	a
Hoogezand	H. Martinus	ggb
Hoogkerk	H. Theresia van Lisieux	a
Kloosterburen	H. Willibrordus	a
Mussel	Onze Lieve Vrouw van Lourdes	ggb
Musselkanaal	H. Antonius van Padua	ggb
Nieuwe Pekela	H. Bonifatius	ggb
Oude Pekela	H. Willibrordus	a (3x)
Sappemeer	H. Willibrordus	a
Stadskanaal	Maria ten Hemelopneming	ggb
Uithuizen	H. Jacobus de Meerdere	ggb, d
Veendam	H. Maria ten Hemelopneming	ggb
Veenhuizen (Dr.)	H. Hiëronymus Aemillianus	a
Wehe-Den Hoorn	H. Bonifacius	ggb
Winschoten	H. Vitus	a
Zuidhorn	H. Jozef	a

Favoriete voorouder: Hanno Niewold

Door Jos Niewold

Een van mijn meest favoriete voorouders is Hanno Niewold, oom Hanno. Strikt genomen is hij geen voorouder, maar een halfbroer van mijn overgrootvader. Hanno was het dertiende kind van Jurjen Niewold (Holwierde 13-10-1832 - Noordbroek 16-2-1907) en zijn derde vrouw Hilke Drewel (Midwolda 3-2-1858 - Noordbroek 20-11-1890). Het wiegje van Hanno stond in de kleermaakerij van zijn vader in Noordbroek, waar hij op 29 juli 1889 werd geboren.

Hanno is een opmerkelijke figuur omdat we zo weinig over hem weten: Hanno is namelijk verdwenen. Het verhaal ging dat Hanno naar de Verenigde Staten was vertrokken en er nooit meer iets van hem vernomen was. Toen ik een aantal jaren geleden met de familiegeschiedenis begon, heb ik aan ieder familielid waarmee ik in contact kwam, gevraagd of ze iets wisten van Hanno. Het jongste zusje van mijn grootvader bleek het meeste te weten: haar vader en haar broer (mijn grootvader) bleken hem nog gekend te hebben. Hanno was inderdaad op weg naar of in de Verenigde Staten verdwenen. Ook enkele Amerikaanse familieleden bleken op de hoogte en konden wat losse stukken aan deze puzzel toevoegen. Toen ik de hele familie had uitgehoord, konden de archieven bezocht worden. De volgende tussenbalans kon worden opge maakt.

Hanno woonde tot de dood van zijn vader bij hem in huis, samen met zijn halfzus Margaretha (1880-1948) en zijn broer Frits (1885-1961). Toen vader Jur was overleden moesten de drie overgebleven kinderen het huis uit. Hanno vertrok naar Lutjegast, waar hij als bloemist werk vond. Blijkbaar was het seizoensarbeid, want in september dook hij bij broer Christ (1882-1916) in Zuidlaren op. Na daar overwinterd te hebben zocht Hanno zijn geluk wat verder van huis: hij ging in februari 1908 naar Loosduinen (nu Den Haag). Het beviel blijkbaar niet bij het tuindersgezin Van Spronsen en hun drie zonen, want nog voor de maand februari om was, zat Hanno al weer in Hengelo. Ook daar had hij emplooi als bloemist. In september vertrok Hanno weer naar Groningen, naar Leens om precies te zijn. Hij had als bloemistbediende werk gevonden bij Emco Broekema en zijn vrouw Wendelina van der Tuuk. En dan raken we het spoor bijster: hij laat zich niet uitschrijven uit het dienstboderegister, maar in het nieuwe register van 1910-1920 komt hij niet meer voor. Is hij nu naar Amerika vertrokken? Volgens de familieverhalen, moet hij vóór de Eerste Wereldoorlog de oceaan zijn overgestoken. Een oudere halfbroer, Herman (1863-1947), was al voor Hanno's geboorte geëmigreerd en woonde nu in Chicago. Hanno zou naar Chicago zijn gegaan. Eenmaal in Amerika veranderde hij zijn plannen en laat aan Herman weten dat hij naar California doorreist. En daar is het spoor volledig zoek. Zijn bezorgde (half-)broers in zowel Nederland en Amerika startten een zoektocht, maar vinden niets. Zowel het Rode Kruis als het Leger des Heils schijnen niet in staat geweest te zijn Hanno te vinden. De familie krijgt het bericht dat hij wellicht ergens in het westen van de VS is vermoord.

Er waart ook een ander verhaal rond: het zou niet onmogelijk zijn dat hij zich

heeft gemeld om dienst te doen in het Amerikaanse leger tijdens de Eerste Wereldoorlog. Hij moest dan wel een valse naam opgeven, want Hanno was immers Nederlands staatsburger. Als hij dan gesneuveld zou zijn, was hij voorgoed spoorloos. Ook als hij niet is gesneuveld, dan nog zou hij zijn nieuwe identiteit moeten behouden, wilde hij aanspraak blijven maken op voorzieningen voor veteranen. Maar dan nog: de VS doen pas in 1917 met de oorlog mee, blijven er nog een paar jaar over.

En dus blijft oom Hanno verdwenen. Willen we het echte verhaal eigenlijk wel weten? Zolang we niets weten, is het altijd nog mogelijk dat hij aan ouderdom is overleden, of in ieder geval niet gewelddadig aan zijn eind is gekomen. Maar ja, je wist maar nooit met Hanno. Of, zoals Hanno's broer tegen een kleindochter zei: 'Jij, jij bent net Hanno, dat was ook zo'n rare!'

Initialen en namen op Nieuwjaarskoekenijzers

door dr. Everhard Jans, De Klomp 35, 7511 DG Enschede, tel. 053-4334577

Reeds enige tijd ben ik bezig met de voorbereiding van een boek over Nieuwjaarskoekenijzers in Oost-Nederland en aangrenzend Nederduits gebied. Daarbij word ik geassisteerd door drie Oldenzaalse dames, te weten drs. Loes van Eenennaam (museum Palthehuis) en Els Marijnissen plus haar dochter (met veel digitale ervaring). Toch ben ik ondanks het nodige veldwerk en objecten uit musea die via afwrijven of foto gedocumenteerd zijn, nog steeds geïnteresseerd in bij particulieren aanwezige exemplaren die uit het Euregiogebied of daarbuiten afkomstig zijn.

Dr. Catharina van de Graft is in Nederland het meest intensief met historie en achtergronden van de Nieuwjaarskoekenijzers bezig geweest. Op het platteland trokken knechten en meiden vroeger tegen Oudjaar naar de ouderlijke boerderij, om daar van allerlei lekkernijen te genieten. Daartoe behoorden dan ook de Nieuwjaarskoeken, ook wel kniepertjes genaamd. Bij de noabers van de boerderij ging men dan Nieuwjaar wensen op 1 januari, waarbij ook de kniepertjes de ronde deden.

Het nieuwjaarsijzer, vervaardigd door de smid, waarmee de wafels gebakken werden, die later rond een stokje werden opgerold in de vorm van een sigaar worden in Holland oubliés genoemd. Het scharnierende ijzer werd door een plaatselijke smidse aangeleverd, inclusief de gegraveerde voorstellingen.

Persoonlijk interesseren mij de illustratieve voorstellingen het meest, zoals een Agnus Dei, Kerstscene te Bethlehem, Paard en wagen met boer en boerin, etc.

Voor genealogen boeiend zijn initialen en namen van echtelieden, die de plaats van herkomst nader kunnen aangeven.

Daarom roep ik iedereen op die een antiek Nieuwjaarskoekenijzer uit de Euregio, Drenthe of Groningerland bezit, om dit bij mij te melden, zodat het komende boek ook voor stamboomonderzoek de moeite waard zal zijn.

De publicatie zal het licht zien bij uitgeverij Van de Berg/Witkam te Enschede, met een voorwoord van Thea Kroese.

Stamreeks Barghoorn

door K. Kruizinga, Hoornsedijk 16, 9752 XK Haren

Na het lezen van het stukje in het Nieuwsblad van het Noorden (NvhN) van 5 mei 1998 (overgenomen uit HuppelDePup april 1998, blz. 46) over de vondst van twee graven in Zuid-Afrika van personen die in Groningen geboren waren, nl. Jan en Fedde Tjeerd Barghoorn, ben ik in de Groninger Archieven op zoek gegaan naar gegevens van personen met de naam Barghoorn. Ik vond er vrij veel en heb die als een soort legpuzzel aan elkaar gepast, waarbij bleek dat de familie afkomstig was uit Emden.

In een Duits genealogieboek vond ik daarna nog een uitgebreid overzicht van de familie Barghoorn. Wie meer over deze familie wil weten kan dat vinden in 'Genealogisch Handbuch bürgerlicher Familien (Deutsches Geschlechterbuch)' band 134 uit 1963.

Sedert 1666 is het geslacht onafgebroken aanwezig in de stad Emden, mogelijk zelfs al eerder. De naam Barghoorn wordt voor het eerst genoemd in 1702, maar kan daarvoor al wel bij de familie gehoord hebben. De oudst bekende generaties zijn militairen en schippers te Emden. Later komt de naam Barghoorn voor in verschillende plaatsen in Duitsland en ook in Nederland (o.a. Groningen, Appingedam, Amsterdam, Den Haag, Gouda, Heusden enz.), USA en Zuid-Afrika voor. Bij de volkstelling van 1947 kwam de naam Barghoorn in de provincie Groningen niet meer voor. Wel in Amsterdam (3×), Den Haag (3×), Nieuwer-Amstel (1×) en Heusden (4×).

Met behulp van mijn eigen gegevens en die uit genoemd Duits boek heb ik bijgaande stamreeks gemaakt, zonder volledig te zijn, maar het accent leggend op het deel van de familie in de stad en provincie Groningen.

Jan (VIII.b) en Fedde Tjeerd (VIII.e) worden in het bevolkingsregister van 1880-1890 nog genoemd, maar niet meer in de jaren 1890-1900; wanneer en waarheen ze vertrokken zijn wordt helaas niet vermeld. (Redactie: deze vraag wordt uitgebreid beantwoord in het NvhN van 19 november 1998)

1. Dirk Dirksen, soldaat onder kapitein Glints te Emden, tr. Emden 1-9-1666 met Teetje Janssen uit Jever, dochter van Jan Stoll.
2. Dirk Dirks Barghoorn, ged. Emden 12-12-1667, soldaat onder kapitein Etzbach, tr. Emden 8-12-1694 met Swaantje Janssen Klamers, ged. Emden 27-10-1672, dochter van Jan Klamers en Aeltje Detmers.
3. Tjade Dirks Barghoorn, ged. Emden 21-5-1714, beurtschipper tussen Emden en Groningen, ovl. Emden 13-2-1802; tr. Emden 20-2-1739 met Zwaantje Gerrits van Borssum, ged. in 1712, ovl. Emden 27-5-1785, dochter van Gerrit Leenderts van Borssum en Katrina Otten
4. Dirk Tjaden Barghoorn, geb. Emden 3-3-1745, beurtschipper tussen Emden en Groningen, wonende in de Schulstrasse te Emden, ovl. Emden 12-11-1797; tr. Emden 7-6-1765 met Aaltje Sikkes Valk, ged. Emden 2-4-1741, ovl. Emden 29-3-1796, dochter van Sikke Heyen Valk en Harmke Hinrichs
5. Sikke Dirks Barghoorn, geb. Emden 17-4-1769, beurtschipper tussen Em-

den en Groningen, ovl. Emden (Schulstrasse) 6-3-1815; tr. (1) Emden 3-2-1793 met Antje Simons Tanger, geb. Emden 15-3-1768, ovl. Emden 13-4-1794 (na de geboorte van een tweeling); tr. (2) Emden 18-11-1796 met Susanna Willems Groenhof, geb. Emden 28-9-1769, ovl. Loga 31-12-1836, dochter van Willem Tholen Groenhof, kommandeur van de Emdersche Stadtjacht, en Tryntje Pieters de Weerth.

Naast de hieronder vermelde zoon Petrus Sikken Barghoorn (VI) trok ook de zoon Sikke Dirks Barghoorn naar Nederland. Hij, geb. Emden 27-6-1800, overleed 26-8-1876 te Appingedam en was daar sinds 1867 geneesheer en apotheker. Eerder woonde hij te Appingedam, Groningen, Farmsum, Uithuizermeeden en wederom Groningen. Hij trouwde Bierum 2-12-1829 met Niezina Martha Simons Groenewolt, geb. Spijk 28-3-1809, ovl. Den Haag 7-10-1884.

Een andere zoon Willem Sikken Barghoorn, geb. Emden 17-1-1802, ovl. Emden 7-11-1884 was beurtschipper tussen Emden en Groningen, later herbergier te Emden en sluismeester te Nesserland. Hij trouwde 31-5-1827 met Trientje Schuitema, geb./ged. Groningen 11/23-1-1807, ovl. Emden 16-5-1882, dochter van Lammert Berend Schuitema, reder te Groningen en beurtschipper tussen Groningen en Leeuwarden, en Henderika Gesina Schierbeek.

6. Petrus Sikken Barghoorn, geb. Emden 24-10-1805, boekdrukker en uitgever te Groningen, ovl. Groningen 13-1-1896; tr. Emden 20-4-1830 met Trientje Janssen, geb. Emden 20-5-1810, ovl. Groningen 21-7-1892, dochter van Folkert Janssen, kruidenier en koopman te Emden, en Johanna Agnes Meijer.

Zij woonden Stoeldraaierstraat K 207, Vismarkt F 213, A Kerkhof H 136 en vanaf 1840 Brugstraat G 197.

7. Sikko Petrus Barghoorn, geb. Groningen (Vismarkt 213) 29-7-1834, commissionair in granen te Groningen, ovl. Groningen 7-12-1913; tr. Groningen 28-4-1862 met Catharina Anna Posthumus, geb. Bergum 24-4-1838, ovl. Groningen 6-1-1926, dochter van Jan Posthumus, medicinae doctor, en Allagonda Keizer.

Uit dit huwelijk:

- 8.
- a) Petrus Barghoorn, geb. Groningen (Zuiderhaven J 246A) 3-1-1863, ovl. Groningen (Pelsterstraat F 27A) 14-3-1866.
 - b) Jan Barghoorn, geb. Groningen (Pelsterstraat 27A) 1-10-1864, ovl. Lydenburg (Transvaal, Zuid-Afrika) 9-10-1911, ongehuwd.
 - c) Catharina Petronella Barghoorn, geb. Groningen (Pelsterstraat 27A) 20-10-1866, ovl. Groningen 26-11-1935; ongehuwd.
 - d) Petrus Barghoorn, geb. Groningen (Pelsterstraat 27A) 27-11-1868, koopman te Londen (Engeland), ovl. te Londen; tr. Rose Lilian Prodam.
 - e) Fedde Tjeerd Barghoorn, geb. Groningen (Pelsterstraat 27A) 3-3-1871, ovl. Lydenburg (Transvaal, Zuid-Afrika) 9-2-1896, ongehuwd.
 - f) Sikko Barghoorn, geb. Groningen 18-1-1875, koopman te Moscow (Idaho) en San Francisco (USA), ovl. San Francisco 11-12-1941; tr. Francis Macconnell.
 - g) Willem Barghoorn, geb. Groningen 14-7-1877, agent in granen en assura-

deur te Groningen, ovl. Groningen 2-2-1938; tr. Groningen 14-5-1902 met Anna Mesdag, geb. Groningen 13-6-1875, ovl. Leiden 2-6-1941, dochter van Gillis Mesdag, agent van de Nederlandsche Bank te Groningen, en Janneke Gorter.

- h) Allagonda Barghoorn, geb. Groningen 26-10-1880, ovl. Groningen 28-4-1945; tr. Groningen 25-5-1904 met Arnoldus Onnes, geb. Groningen 16-10-1879, wijnhandelaar te Groningen, ovl. Schiermonnikoog 8-9-1949, zoon van Focko Onnes, wijnhandelaar te Groningen, en Aagtje Bonthuis. Hij hertrouwde Groningen 4-2-1946 met Jacoba Jordens.

De Noordelijke Archieven

Onder redactie van Henk Hartog

Rijksarchief Drenthe, Brink 4, 9401 HS Assen, tel. 0592-313523

1. *Facelift studiezaal*

Sinds 7 september is de studiezaal van het archief nieuw ingericht. De bronnen die nodig zijn voor de verschillende soorten onderzoek zijn nu veel duidelijker gegroepeerd. Alles wat nodig is om onderzoek te doen in de Burgerlijke Stand (10-jaren tafels, leesapparaten, microfiches enz.) staat nu bij elkaar. Hetzelfde geldt voor onderzoek in de DTB-boeken en voor onderzoek naar onroerend goed.

2. *GenLias*

Sinds 18 mei staan alle 96.613 Drentse huwelijksakten in GenLias. De gegevens van deze akten zijn nu overal ter wereld via het Internet te raadplegen. Inmiddels zijn ook al meer dan 100.000 overlijdensakten ingevoerd. Deze moeten echter nog gecontroleerd worden.

3. *Aanwinsten bibliotheek*. De bibliotheek is o.a. verrijkt met genealogieën over de families Brongers en Huijning en een geschiedenis van De Wijk.

4. *Vertrek rijksarchivaris dr. P. Brood*. Op 1 september heeft de rijksarchivaris dr. P. Brood het Rijksarchief Drenthe verlaten. De rijksarchivaris van Friesland mr. D.P. de Vries volgt hem op als waarnemend rijksarchivaris voor de periode van maximaal 1 jaar.

Register Civique

De afdeling Computergenealogie heeft het plan opgevat om het Registre Civique, althans voor zover het bewaard gebleven is, te gaan bundelen en op een Cd-rom uit te geven. Om dit project te verwezenlijken is de hulp van de leden van de NGV nodig.

Maar wat is het Registre Civique (RV) vraagt u zich wellicht af. Het RV in Nederland werd per kanton in de tijd van Napoleon samengesteld en bestaat uit lijsten van weerbare mannen van 21 jaar en ouder, die in een bepaalde plaats woonachtig waren. In archiefinventarissen wordt het ook wel aangeduid als "register van de mannelijke bevolking van 21 jaar en ouder".

Aan de afdelingen is gevraagd mee te werken aan de samenstelling van de Cd-rom. Het is de bedoeling dat er per afdeling gekeken wordt van welke plaatsen het RV bewaard is gebleven en dat die gegevens in een computerbestand ingevoerd worden. Hiervoor is een speciaal programma ontworpen. Voor het invoeren van die gegevens hebben wij uw hulp nodig. Het bestuur zal zoveel mogelijk alle RV's kopiëren en ter beschikking stellen. Een aantal leden heeft zich al aangemeld om gegevens in te voeren, maar we kunnen er nog wel een paar gebruiken. U hoeft niet speciaal naar een archief, u kunt het thuis doen. Ook hebben we mensen nodig voor de controle. Als u mee wilt werken, neemt u dan contact op het Thijs IJzerman, zie adreslijst.

Nieuwe boeken: Verschenen of nog te verschijnen

Onder redactie van Eilko van der Laan

Passen en meten. Naar een nieuw gerechtsgebouw voor Groningen. Eindredactie H. van Gangelen, G.J. Hamers, R. Alma. ISBN 9072177061, 120 pag., geill., ing. f 29,90

Uitg. Stichting Monument & Materiaal.

Fraai vormgegeven boek in kartonnen 'ritshoes', met artikelen en wetenswaardigheden, ook op historisch vlak, bv. de inhoud van beerputten, gevonden op het bouwterrein, een korte geschiedenis van het Guyotplein en directe omgeving en een overzicht van de rechtspraak van vroeger tot nu.

Groningen overbruggd. Dertig en een bijzondere bruggen in de stad en provincie Groningen. J. van Roekel, Y. Aaltink m.w.v. E. van der Werff.

ISBN 9050281141, 144 pag., geill., geb., f 34,95 Uitg. RegioPROjekt

Het boek is verschenen bij de tentoonstelling Groningen Overbruggd gehouden van 9 okt. tm 6 dec. '98 in het Noordelijk Scheepvaartmuseum te Groningen.

Ziedaar Italië! Vijf eeuwen Friezen en Groningers in Italië. Red. Y. Botke, G.C. Huisman, H. Maring, L.A. de Vries. ISBN 9051941846, 208 pag., geill., ing., f 39,50 Uitg. Van Wijnen.

Het onderwerp zijn Noord-Nederlandse geleerden en kunstenaars, die naar Italië reisden en er de invloed van ondergingen. Enkele bekende namen: R. Agricola, A.G. Camper, Mata Hari, M. C. Escher en Jan Wiegers.

In Kiel-Windweeer bladert de wind door de tijd. Sjan Bijman. Eigen uitgave f 55,= Kunstzinnig boek met eigentijdse foto's.

Valk, de Valk, Valkema. Mevr. Bousema-Valkema.

ISBN 9072672402, 640 pag., geb., f 98,= Geill., kaarten, register. Eigen uitg. Dit zeer fraai uitgegeven boek voert als oudste generatie Valck Wolters op, geb 1575/78, wonende te Hoogemeeden, eigenerfde landbouwer en landdag-comparant bij volmacht in 1616-1620, ovl. 1640/41, gehuwd met (1) Corneliske Cornelisdochter, geb. te Kollum, ovl. te Aduard okt. 1615 - mei 1616. In

een aparte Friese bijlage wordt de familie van Corneliske behandeld.

Bij ieder familielid zijn alle vondsten keurig omschreven en gerangschikt. Zo krijgt de levensloop meer kleur en kunnen gegevens toch verwerkt worden.

In 1811 nemen vier broers familienamen aan: H.H. Valk, V.H. de Valk, G.H. Valkema en P.H. Valk. Nazaten van de Valk leven alleen nog in Amerika.

Genealogie Swartwolt. H. Swartwolt. Waarin opgenomen: "Van Swartewolt naar Swartwolt tot Swartwout", bewerkt door P.Talma. 588 pag., geb. f 150,= Swartwoltsplaetse in Bunne is de bakermat geweest van de familie. Deze stamt uit Westfalen waarvan in de 14e eeuw leden naar Drenthe togen. Via vertakkingen vestigen nazaten zich in Groningen, Amsterdam en de Verenigde Staten.

Al in 1233 wordt in een geschrift Bernhardus Swartwolt genoemd, horige van de bisschop van Munster. De naam Swartwolt kwam in Westfalen voor van de 13e tot in de 15e eeuw.

In Bunne en Winde waren de Swartwolts vaste bewoners op drie volle erven tussen 1400 en 1665. Daarna verspreidden de nazaten zich naar Groningen, Amsterdam en in 1652 zelfs naar Amerika.

De oudste generatie is Berend Jans, geb. 1625/30 te Bunne, ovl. 6/11/1691 aldaar, getr. met Roelfien Krumers, geb. 1629 te Roden, ovl. 4/10/1712 te Bunne.

Het huwelijkscontractenboek van Fiveringo 1600-1811, deel 1

Binnenkort verschijnt *deel 17* in de serie *Groninger Bronnen en Toegangen* door Willem G. Doornbos en P.J.C. Elema. Het is een boek met huwelijkscontracten, waarin behalve de namen van bruid en bruidegom ook alle getuigen met hun familiebetrekkingen zijn opgenomen. Naast de lokale bevolking zal men dan ook getuigen tegenkomen uit andere delen van Groningen en zelfs uit Ost-Friesland. Het bevat dan ook uitermate nuttige gegevens voor het thuisbrengen van uw voorouders en hun plaatsing in familieverband. Hierna verschijnt een tweede deel contracten (één en twee samen ca. 45.000 namen) en een index-deel. Dit boek komt in een uitgave van 300 genummerde exemplaren en er zal geen tweede druk verschijnen. De kosten voor dit boek bedragen f 99,50 over te maken op postbankrekening 1167954 of ABN/AMRO-rekening nr. 44.13.36.981, beide t.n.v. P.J.C. Elema te Groningen. Intekenen tm 31 december 1998.

Bibliotheekaanwinsten

Onze hartelijke dank aan de inzenders!

Parenteel Sap. Een schippers- en handelsfamilie uit de Veenkoloniën in de achttiende eeuw. W. G. Doornbos. ISBN 9090114251, 235 pag., ing. geill., f 49,95, met register en bijgevoegde, om zelf in te plakken, kleurill.

Het boek is een beperkt onderzoek naar de nakomelingen van Jacob Hindriks Sap en Lammigjen Berents, die kort voor 1700 in Veendam kwamen wonen. De naspeuringen eindigen in 1811.

Voorafgaand aan de gegevens treft de lezer een prettige inleiding in de geschiedenis van de Veenkoloniën aan, maar ook informatie over de vervening, instroom van lidmaten, de scheepsbouw, enzovoorts. Door de gegevens in hun historisch kader te plaatsen, gaan de beschreven families meer leven voor de geïnteresseerde.

De familie was al vroeg werkzaam in de scheepvaart en was gelieerd aan onder andere de Hasewinkels (3x).

Tot ca. 1740 voeren leden van de familie Sap op de binnenvaart, daarna ook buitengaats. In de exploitatie van veenpercelen was men eveneens actief.

Een belangrijk deel van het boek bestaat uit uittreksels van protocollen van Veendam, Selwerd/Sappemeer, Wildervank en Pekela.

Familiegegevens van Reinder Lanting, geboren 17-10-1836. K. Lanting en E. Lanting. (samenstellers) 110 pag., geb. Geill.

Het boek is een verzameling gegevens over de nazaten van Reinder Lanting. In deel 1 staat het nageslacht en in deel 2 de voorouders van Reinder Lanting vermeld. Helaas zijn er nog vele lacunes in de gegevens van de personen, die elk op een blad worden vermeld. Hopelijk zullen onderzoekers kans zien dit aan te vullen. Een aanzet is in elk geval gegeven. Jammer dat er geen index is. Wel zijn er vele familieadvertenties en schema's te vinden.

Verzet in Groningen. Jan A. Niemeijer en Ad. A.J. Mulder (red.) 1986.

De bibliotheek van de afdeling heeft dit bekende boek gekregen. Uitvoerig wordt de geschiedenis van de provincie Groningen in de Tweede Wereldoorlog beschreven door een elftal schrijvers. Hoofdstukken zijn onder meer: Het georganiseerd verzet, Vluchtlijnen en pilotenhulp, De illegale pers en Hulp aan onderduikers. Het boekwerk wordt besloten met een lijst van omgekomen verzetsdeelnemers uit de provincie Groningen.

Kwartierstaten Ploeger. Samenstellers R. Ploeger Azn en R. Ploeger Fzn.

Eenvoudige maar netjes uitgewerkte kwartierstaten van de kinderen van Rudolf Ploeger (1881-1949) en Pieterdina Marchiena Helmens (1881-1968).

Raeume und Grenzen in historischer Perspektive: Die Entwicklung der deutsch-niederlaendischen Grenze im Wandel der Jahrhunderte. J. Engelbrecht.

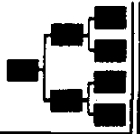
Tweetalig onderzoek naar de uiteindelijke deling van het Nederlands-Duits grensgebied van ca. de 13e eeuw tot op heden.

BOEKHANDEL

van der LAAN & POSTMA

VALGE 3, 9965 PD LEENS, (0595) 571992

Nieuwe boeken en antiquariaat
Verzending door heel Nederland

Kwartierstaat Kremer

Door Henk Hartog, Groningen

Kwartierstaat opgesteld n.a.v. vraag 1998/23 in HDP van april 1998 en het antwoord daarop in HDP van september 1998. De voorouders van Willem Garbrands Kremer van vaderszijde zijn vrijwel allemaal doopsgezind en 'dus' moeilijk te vinden.

1. **Willem Garbrands Kremer**, geb. Kalkwijk 6-11-1792, overl. Windeweer 30-10-1871
2. **Garbrand Hindriks Kremer**, geb. Lula ca. 1751, overl. Lula (gem. Windeweer) 20-9-1817; tr. Hoogezand 23-2-1790
3. **Janna Jans Siegers**, ged. Kropswolde 21-4-1771, overl. Lula 22-12-1810 Kinderen (geboorte aangetekend bij de doopsgezinde gemeente te Sappemeer): Hindrik 6-8-1790, Willem 6-11-1792, Tijbigje 10-10-1794, Trijntje 22-9-1800, Leentje 1-4-1804, Berendje 22-12-1805 en Aaltje 17-9-1809
4. **Hindrik Wijbes**, geb. Kalkwijk ca. 1715, begr. Windeweer 21-2-1783; tr. Sappemeer 16-2-1742 (hc Zuidbroek 15-2-1742)
5. **Trijntje Willems Kremer**, geb. 1721, overl. na 1785 Kinderen geboren te Lula (voor zover bekend): Willem ca. juni 1748, overl. Windeweer 7-11-1831; Garbrand ca. 1751; Willemtje (× 1e procl. Sappemeer 4-9-1772 Klaas Jans); Antje (× Windeweer 8-2-1778 Brugt Gerrits); Berendje (× Windeweer 7-3-1784 Abram Hindriks Boer)
6. **N.N. (? Jan Sijgers ?)**
7. **Tijbechien Berents**, ged. Kropswolde 18-7-1747; tr. (1) Kropswolde 25-5-1783 met **Hindrik Berents (Wilkens)**, van Stennefeld in Westfalen; tr. (2) Kropswolde 22-2-1789 met **Hylke Feitzes (Leinema)**, van Hoogezand Kinderen gedoopt te Kropswolde (onecht): Janna 21-4-1771 en Leena 29-3-1782
8. **Wijbe Garbrands**, wrs. zn v Garbrand Meertens en Martje Wijbes (× Hoogezand 17-12-1671); tr. voor 1705
9. **Antje Arends**, Kinderen geboren te Kalkwijk (voor zover bekend): Hindrik; Garbrand (ondertr. Sappemeer 15-5-1726 Jantjen Knellis); Martje (× Hoogezand 9-12-1731 Idze Jacobs)
10. **Willem Berents Cremer**, geb. 1676, ws. overl. na 1754, zn v Berent Willems Cremer en Aaltje Teunis Hulshof (× Deventer 1659); tr. Groningen 13-4-1710 (door de mennisten leraar Alle Derks)
11. **Willemtje Jans van Komen**, geb. ca. 1680, begr. Hoogezand 1-7-1754, dr v Jan van Komen en Aaltje Berends; tr. (1) Groningen 13-7-1704 (door de mennisten leraar Derck Alles) met **Pouwel Sijmens** Kinderen geboren te Groningen of Hoogezand: Aaltje 1711; Berent 1713; Jan 1715; Annigijn 1718; Trijntje 1721; Berent 1724 (of ?? Berentje (vermeld 1744))
14. **Berent Arents**, geb. Wolfsbarga, ged. Kropswolde 3-6-1708, zn v Arent Jans en Jeichien Berents; ondertr. Kropswolde 18-4-1734
15. **Aeltien Jurriens**, van Eext Kinderen gedoopt te Kropswolde: Jeijchien 13-2-1735; Jantien 2-9-1736; Arent 15-6-1738; Hindrickien 18-9-1740; Roelef 11-11-1742; Jurrien 26-7-1744; Tijbechien 18-7-1747; Hindrik 8-2-1750 en Aaltje 4-3-1753

Vragen en antwoorden

Onder redactie van Thijs IJzerman

Deze rubriek is bedoeld voor specifieke vragen op genealogisch gebied in de provincie Groningen en in Noord-Drenthe en voor algemene vragen van genealogische aard. Voor deze rubriek gelden enkele "spelregels":

- Formuleer uw vraag zo bondig mogelijk.
- Per inzender wordt in deze rubriek niet meer dan drie vragen per keer behandeld. Indien u meer dan drie vragen instuurt dan worden deze 'uitgesmeerd' over meerdere afleveringen.
- Als er een antwoord komt of u weet het antwoord op een vraag, stuur deze dan niet aan de vragensteller(ster) maar aan de samensteller van de vragenrubriek. Op deze manier kunnen ook andere lezers profiteren van de antwoorden.
- Wanneer u uw vraag of antwoord met behulp van een tekstverwerkingsprogramma heeft opgesteld, kunt u de redacteur van deze rubriek een hoop tikwerk besparen door uw vraag/antwoord op een diskette of floppy op te sturen. Teksten graag in MS Word, WP 5.x of ASCII en een uitdraai of print bijvoegen. U krijgt uw diskette/floppy z.s.m. terug indien u dat wenst.
- De redactie behoudt zich het recht voor om uw vragen in te korten of te herformuleren.
- Het is niet de bedoeling dat de redactie zoekt naar antwoorden, dat moet van de lezers komen.
- U kunt uw vragen en antwoorden rechtstreeks richten tot de redacteur van de vragenrubriek: M.J. IJzerman, Hoendiep 117, 9743 AP Groningen, tel./fax 050-3119707. Graag **altijd voldoende** porto voor antwoord bijvoegen (óók als u uw vraag via een andere redacteur instuurt).

ANTWOORDEN

1998/14 UKES

Als eerste zou ik op willen merken dat ik het merkwaardig vindt, dat de vraagsteller benieuwd is naar het voorgeslacht van Harm Ukes maar niet naar de kwartieren van zijn onbekende vrouw. Zie voor zijn vrouw het antwoord op de vraag 1998/8 van M. Rumke-van Hoorn en Bram v.d. Laan.

Helaas heb ik geen bewijzen kunnen vinden van een relatie tussen Harm Ukes en Uko Walles, maar dat lijkt mij wel waarschijnlijk. Als Uko Walles de vader is van Harm Ukes, dan is zijn moeders voorgeslacht beschreven in de Ned. Leeuw 1988, k. 14 en eerder, Oldambster Geslachten (XII) \$XVI, door drs. O.D.J. Roemeling. Klaas Bijsterveld, Groningen

1998/25 BOLDEWIJNS

Volgens "Westerwolders en hun woningbezit, het dorp Vlagtwedde", door C.J. Wegman en R.M.A. Wegman, p. 76, is Helena op 05-12-1691 gedoopt te Vlagtwedde als dochter van Boldewijn Geerts Gruut en Albertien Tiabbes. Hier is nog meer info over voorgeslacht te vinden.

Klaas Bijsterveld, Groningen

VRAGEN

1999/01 WALLEES

Voorgeslacht gezocht van Egge Walles, boer in 't Zandt?, tr. ca. 1690 Anje Harms. Dochter: Diewerke Egges, geb. 't Zandt vóór 1700.

C.E. Kuipers, Drachten

1999/02 HARMS

Voorgeslacht gezocht van Tonnis Harms, landbouwer op den Hoorn in Oosternieland, ovl. ald. 26.03.1707, tr. vóór 1665 Bouwe Rengers (voorgeslacht bekend). Zoon: Luilef Tonnis, geb. ca. 1665/6.
C.E. Kuipers, Drachten

1999/03 RENGERS

Voorgeslacht gezocht van Melle Rengers, boer op de Sickemaheerd in Westernieland, ovl. ald. ca. 1600, tr. N.N. Zoon: Renger Melles, landbouwer in Rasquert en Den Andel.
C.E. Kuipers, Drachten

1999/04 DERCKS/THOMAS

Verdere gegevens en voorgeslacht gezocht van het echtpaar Tonnis Dercks en Niesje Thomas. Getr. Windeweer (gem. Hoogezand) 13 juli 1766. Hij is waarschijnlijk geb. te Windeweer en is ovl. 22-1-1798 te Annerveensche Comp. Zij is geb. Anloo 1744 en ovl. 14-1-1815 te Stadskanaal. Een zoon van hen is Wiecher Tonnis (geb. Annerveen 14-12-1783, ovl. Anloo 6-2-1861. Andere kinderen zijn: Derck, Thomas, Jan, Willem en Jantje.
Eddy van Dam, Amsterdam

1999/05 HELDER/ZWART

Verdere gegevens en voorgeslacht gezocht van het echtpaar Pieter Jans Helder en Aafke Jans Zwart. Zij zijn getr. te Noordhorn, 13-7-1794. Hij is geb. Noordhorn 15-4-1764 en is ovl. Noordhorn juni 1803. Van haar is verder niets bekend. Een zoon van hen is Ite Pieters Helder (geb. Noordhorn 15-3-1800, ovl. 14-9-1865. Andere kinderen zijn: Jan Pieters en Meintje Pieters.
Eddy van Dam, Amsterdam

1999/06 LAMERIS/JANS/HUIZINGA

Verdere gegevens en voorgeslacht gezocht van het echtpaar Reinder Jans Lameris en Batie/Baatje Jans (Huizinga). Zij zijn getr. Garnwerd 12-7-1778. Hij is geb. Obergum 26-12-1753. Hij was schoolmeester te Garnwerd. Van haar is verder niets bekend, alleen dat ze koopvrouw was. Een dochter van hen is Jantje Rieners Lameris (geb. Garnwerd 23-4-1786, ovl. Haren 7-10-1879). Andere kinderen zijn: Trijntje en Jan Reinder.
Eddy van Dam, Amsterdam

1999/07 BAKKER/BONTJES

Harm Jans (bakker), kinderen noemen zich Bakker, tr. 1757 Oude Pekela met Trijntje Jans en zijn broer Hindrik Jans (schoenmaker), kinderen noemen zich Bontjes, tr. 1749 Vriescheloo met Bouwke Fockes.
Gevraagd: Ouders en voorgeslacht van beide broers, waarschijnlijk te Vriescheloo.
Klaas Bijsterveld, Groningen

1999/08 REURTS/RUURTS

Sjoert Reurts/Ruurts, geb. ±1747, moeder te Groningen en overleden aldaar op 24-3-1823. Hij tr. 2x als afk. van Noordwijk in Friesland (Waar ligt dat ? Wordt wel-

licht bedoeld Noordwijk bij Marum ?). Hij tr. 1777 te Haren met Albertje Meinderts (zuster van Bougien Meinderts, genoemd als gen. 8 in de stamreeks in vrouwelijke lijn van Albertina Magdalena van de Wege, HDP apr. 1998, p. 45) en tr. Groningen 1793 met Fetje Alberts.

Volgens zijn ovl. acte was hij geb. te Harkstede. Zijn kinderdoop zal niet te vinden zijn want hij werd pas op 11-03-1779 als bejaard persoon gedoopt te Haren.

Gevraagd: Voorgeslacht van Sjoerd Reurts/Ruurts.

Klaas Bijsterveld, Groningen

1999/09 HINDRIKS

Sijtske Hindriks tr. ± 1710 met Willem Halbes, z.v. Halbe Meentes en (Fenne Geerts? of Geertje Willems?). Uit dit huwelijk een zoon Halbe Willems tr. 1745 Oude Pekela met Elizabeth Jans en een dochter Fenne Willems tr. ±1730 Klaas Harms. Fenne en Halbe zijn beide volwassen gedoopt, ouders waren mennisten.

Gevraagd: Voorgeslacht van Sijtske Hindriks, zij heeft i.i.g. ook nog een broer Jan Hindriks en een broer Jacob Hindriks (tr. 1716 Nieuwe Pekela met Elske Harms).

Klaas Bijsterveld, Groningen

1999/10 BOER

Derk Boer, geb. Groningen 19-08-1840, tr. Hinderkje Wolkammer, geb. Farmsum 13-04-1847. Derk was een zoon van Hendrik Harms Boer en Lammegien Berends Houwink. Zijn beroepen waren zeeman, kapitein, molenaar en koffiehuishouder. Volgens overlevering heeft hij zijn molen verkocht en kocht van de opbrengst een schip. Hij zou samen met een zoon (mogelijk Albert) op zee gebleven zijn en wel vóór 1900.

Gevraagd: Plaats en datum van overlijden, evenals van zoon Albert.

Fred H. Boer, Amsterdam

1999/11 LIEUWMA/JACOBS

Hoyte Pieters, z.v. Pytter Hoites Lieuwma, geb. van Lieroordt (Leerort, O.Frl.), ±1662, tr. te Dokkum Biva Jacobs, geb. te Groningen. Zij zou een dochter zijn van Jacob Clasen en Maria Huisingh (Huesink).

Gevraagd: Beider voorgeslacht en eventuele exacte data (niet gevonden in de stad Groningen).

Fred H. Boer, Amsterdam

1999/12 VAN ALPHEN

Willem van Alphen (Leeuwarden 1776) en Hendrikje Simons Bakker (ovl. Veendam 21-07-1832) krijgen vijf kinderen; de 1e ovl. dec. 1805 te Muntendam, te Veendam Geertje (1802-1876), Evert (1804-1828), Boewe (1809-1814) en Grietje (1817-1836). In de omgeving komt later (1900) nog veel de naam Van Alphen voor. Heb ik een of meer zoons gemist? Evert overleed als soldaat, ongehuwd.

Fred H. Boer, Amsterdam

1999/13 SEKEMA/BOUIS/BROESDER

Wie heeft er gegevens over families met bovenstaande namen?

P.C. Aitton, Ossewei 16, 9751 WC Haren (Gn)

1999/14 BAKKER

Jan Jans Bakker (1850-1929) tr. Ezinge 22-11-1882 Antje Kremer (1861-1933). Zijn broer Jan Hendriks Bakker (1848-1888) tr. Ezinge 04-08-1871 Martha Kremer (1837-1873). Er wordt beweerd dat Antje en Martha Kremer familie van elkaar zouden zijn. Wie kan dit bevestigen dan wel ontkennen?

Voorouders Antje Kremer: Harm Hendriks Kremer (1829-1894) tr. Geertruid Hendriks Antuma; Hendrik Harms Kremer (1797-1867) tr. Itje Rijpkjes Krijthe (1792-1851); Harm Hendriks (1765-1829) tr. (1791) Emke Pieters Timmer; Hendrik Harms (?-?) tr. Jacobje Ebels.

Voorouders Martha Kremer: Hendrik Jans Kremer (1800-?) tr. Kunje Jans Bolk; Jan Willems Kremer (1758-?) tr. (Adorp 1783) Martje Alberts van Weerden.
E.H. Lumkes, Zwolle

1999/15 DEKKER/DECKER

Alef Dekker (Decker), soldaat in de Cie. van Generaal-luitenant J. Lewe van Groningen, ovl. Eelde 1805, o.tr./tr. (1) Winschoten 08-08, Wedde 05-09-1756 Anna Jacobs (van Wijk) van Beneden-Pekela (Anna en Alef vertrokken 08-10-1756 met attestatie vanuit Winschoten naar Wedde), tr. vermoedelijk (2) Hendrikjen ter Steeg, verm. ovl. tussen 1805 en 1825. Uit het eerste huwelijk:

1. Harmina, ged. Wedde 03.10.1756,
2. verm. Adolf, volgens de stamlijsten geb. in Duitsland (bij Nassau) ±1758, sold. (1776), grenadier reg. Van Aerssen van Sommelsdijk (1781), korporaal (1785), kapitein des armee reg. Gen.-maj. Van Pabst en graaf van Wartensleben (1794), sgt. (1794). (geg. afk. van fiches van het staatse leger, CBG Den Haag). Verm. is Adolf of Adolphus vernoemd naar zijn grootvader;
3. Alef, ged. Oude Pekela 03-01-1759, verwer en glazenmaker, infanterist Nationale Militie (1820-1825), ovl. Eelde 18-04-1825, tr. Norg 08-12-1782 Jantien Sijbrands Berkhof, geb. verm. Norg, ±1760, verwersche, ovl. Eelde 06-03-1815.

Gevraagd: nadere gegevens over Alef Dekker, zijn vrouw Anna Jacobs van Wijk en hun zoon Adolf Dekker.

R. Boom, Assendelft.

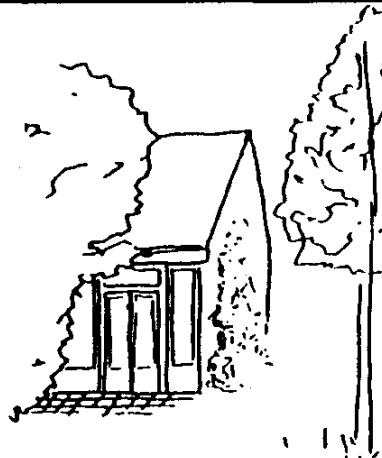
Tip redactie: Heeft u al eens gekeken in het boekje "Vredesgarnizoenen van 1715 tot 1795 en van 1815 tot 1940" door H. Ringoir (uitg. sectie Krijgsgeschiedenis KL)? Daarin vindt u de diverse plaatsen waar de regimenten (en/of onderdelen ervan) gelegerd waren. Wellicht dat u zo de herkomst van Adolf kunt achterhalen. Het boek is aanwezig op alle rijks- en grote gemeentearchieven.

ADVERTENTIE

Te huur:

**Luxe vakantiewoning te Een.
Gunstig gelegen tussen de archieven
van Assen, Groningen en Leeuwarden.
Vanaf f 250,- per week.**

**Fam. J. Hofman,
☎ 0594 - 503 926 (niet op zondag)**

Bestuur

van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de Nederlandse Genealogische Vereniging

Voorzitter

Ir. A. Daae, Jan Steenweg 8, 9761 HJ Eelde, 050 - 309 22 93

Vice-voorzitter

J.W.H. van Campen, de Hop 4, 9301 PM Roden, 050 - 501 82 14

Secretaris / plaatsvervangend afgevaardigde

C.M.W. Hessels, Prof. van Giffenweg 10, 9804 RV Noordhorn, 0594 - 50 22 05

Penningmeester / afgevaardigde

M.J. IJzerman, Hoendiep 117, 9743 AP Groningen, 050 - 311 97 07

Overige leden

H.J.E. Hartog, Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen, 050 - 525 33 33 (D.I.P.)

A. Veldhuis, Dr. A. Plesmanlaan 75, 9269 PJ Veenwouden, 0511 - 47 58 98

vacature

Kinn'n wie joe help'n ?

		BBS	Computers algemeen	Contactdienst	Genealogie Beginners	Genealogie gevorderden	Heraldiek	Hazadata	NGV Algemeen	Gens Data	Knipseldienst	Proben	Internet	Kadaster	Notarieel
Ir. A. Daae	050 - 309 22 93						✓								
M.J. de Lange	058 - 280 24 85				✓	✓		✓							
C.M.W. Hessels	0594 - 50 22 05	✓	✓		✓				✓	✓		✓	✓		
M.J. IJzerman	050 - 311 97 07				✓	✓		✓	✓					✓	✓
J.W.H. v. Campen	050 - 501 82 14				✓						✓				
H.J.E. Hartog	050 - 525 33 33				✓	✓			✓						
Mw. A. Veldhuis	0511 - 47 58 98				✓	✓									
S.J. Smid	CALS: zie kافت			✓											
P. Molema	079 - 342 36 80	✓	✓					✓					✓		
R.O. Roffel	050 - 577 04 01							✓							

**GEMEENTELIJK INDELING 1811-1829
EN REGIO-INDELING**

HuppelDePup

ISSN-nummer: 1380-7277

Indien onbestelbaar:
Prof. van Giffenweg 10 9804 RV Noordhorn (Gn)